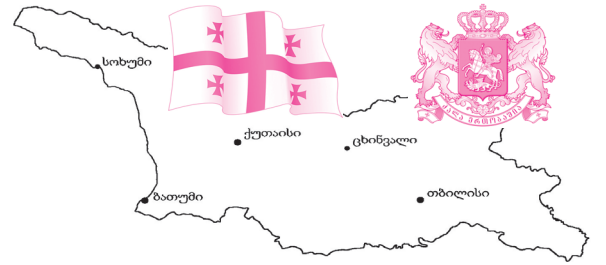

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბატონი ბეჭედი სიფყვას, ცყუილებით და ქაბებით ბუბთის გაფანა ყველა უჯადისაბაჟ უსაბაგოლსია.

ხუთშაბათი, 13 აპრილი. 2017 წ. №78 (8215), გამოცემის 99-ე წელი

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 50 თეთრი.

4 ღავით ჟიჟინაჟა: ნუ გვექნება იგაღი, რომ რუსეთს სინდისი შეანუხებს!..

განტანბ ყოლბაია: იღაეპი არის, მაგრამ ვინ შეაბამს კატას ეშვანს? 5

თბილისის მუნიციპალური საკომუნალური ბაზის მუშაობას 13 მილიონი ლარი მოსმარდება

პირველმა ვიცე-პრემიერმა, ფინანსთა მინისტრმა დიმიტრი ქუმსიშვილმა მონაწილეობა მიიღო დიდ დილომში ახალი მუნიციპალური საავტომობილო ბაზის პრეზენტაციაში, რომელიც თბილისის მუნიციპალური ტრანსპორტის განახლებულ შემადგენლობას მოემსახურება. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) მხარდაჭერით 2016 წლიდან ახორციელებს თანამედროვე მუნიციპალური ტრანსპორტის განვითარების პროექტს („თბილისის ავტობუსების პროექტი“), რომლის მიზანია ავტობუსების პარკის განახლება ევროსტანდარტების შესაბამისი, ახალი, ეკოლოგიურად სუფთა და ადაპტირებული ავტობუსებით.

პრეზენტაციაზე სიტყვით გამოვლასა პირველმა ვიცე-პრემიერმა დიმიტრი ქუმსიშვილმა მადლობა გადაუხადა ევროკავშირს, EBRD-ს და აღმოსავლეთ ევროპის ენერგოეფექტურობისა და გარემოს დაცვის პარტნიორობის ფონდის (E5P) ყველა დონორს ფონდში შეტანილი წვლილისა და პროექტების მხარდაჭერისთვის და ასევე, მზაობისთვის მხარი დაუჭირონ საქართველოში ენერგოეფექტური და გარემოსდაცვითი პროექტების განხორციელებას. მისი თქმით, აღნიშნულ პროექტში 7 მლნ ევრო ევროკავშირის გრანტს წარმოადგენს, რაც არის საჩუქარი და ევროკავშირის მნიშვნელოვანი კონტრიბუცია აღნიშნულ პროექტში.

პრეზენტაციაზე ასევე სიტყვით გამოვიდნენ ევროკავშირის ელჩი საქართველოში იანოშ ჰერმანი, ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის დირექტორი კავკასიაში, მოლდოვასა და ბელარუსში, თბილისის მერი დავით ნარმანია და თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარე გიორგი ალიბეგაშვილი. ოფიციალური მისალმებების შემდეგ საპატიო სტუმრებმა ავტობუსის მშენებარე ობიექტი დაათვალიერეს. 6 ჰაზე მდებარე ავტობუსის კომპლექსის მშენებლობა 13 მლნ ლარი დაჯდება.

ქვეყანაში 40 000 სამუშაო ადგილი შეიქმნება 2

თბილისის მერიის განცხადება!

ვალიმ ანასტასიანი: გაზეთი თევზის განსხვავი ქაღალდი არ არის... 3

ბომბები - გერმანიაში, მესი - იტალიაში 10

„ვინ აღზარდათ...?“ ლავროვმა ამერიკელ ჟურნალისტებს პანკრები დაუნუნა

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ლავროვმა ამერიკელ ჟურნალისტებს შენიშვნა მისცა და უთხრა, რომ მათ მანერები არა აქვთ. ინციდენტი ლავროვისა და ტილერსონის შეხვედრის დანწყებამდე მოხდა. ჟურნალისტებმა დიპლომატების დანახვისთანავე შეკითხვების ხმამაღლა დასმა დაიწყეს, რამაც ლავროვის გაღიზიანება გამოიწვია.

„ვინ აღზარდათ...ვინ გასწავლათ ეს მანერები...“ – განაცხადა ამერიკელი ჟურნალისტების მიასამართით ლავროვმა, რის შემდეგაც მან ჟურნალისტს მიმართა: „ახლა შეგიძლიათ, იყვიროთ“.

ლავროვი სოსუპი ჩაღის!!!

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სერგეი ლავროვი 18-19 აპრილს ოკუპირებულ აფხაზეთში ოფიციალური ვიზიტით ჩავა. საგარეო უწყების წარმომადგენლის

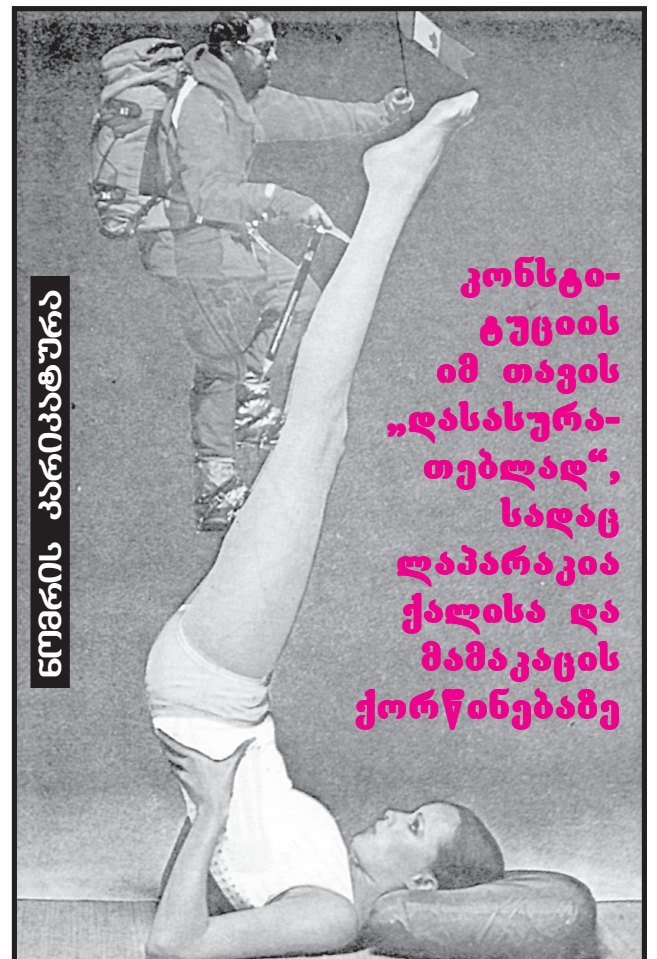
მარია ზახაროვას განცხადებით, ლავროვი მონაწილეობას მიიღებს აფხაზეთში რუსეთის საელჩოს ახალი შენობის გახსნაში.

19 აპრილს კი ლავროვი საოკუპაციო რეჟიმის ე.წ პრეზიდენტსა და საგარეო საქმეთა მინისტრს შეხვდება. ზახაროვას განცხადებით, ვიზიტისას განხილული იქნება „ორ ქვეყანას“ შორის ურთიერთობები და აფხაზეთისა და რუსეთის საგარეო პოლიტიკის კოორდინაციის საკითხები.

საინსპირი ბოლიშო იხდის

თეთრი სახლის პრეს-მდივანი ბოდიშო იხდის უხერხულ სიტუაციაში შონ სპაისერი მას შემდეგ აღმოჩნდა, რაც თეთრ სახლში გამართულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ ასადის დონემდე ნაციონალური გერმანიის ლიდერი ადოლფ ჰიტლერიც არ დაცემულა და ქიმიური იარაღი არ გამოუყენებია. ამის შემდეგ ჟურნალისტები იმით დაინტერესდნენ, იცოდა თუ არა საერთოდ სპაისერმა ჰოლოკოსტისა და გაზის კამერების შესახებ. მოგვიანებით თეთრი სახლის მდივანმა ინტერვიუ CNN-ს მისცა. „ეს ჩემი შეცდომაა და ბოდიშს ვიხდის. ვწუხვარ, რომ პრეზიდენტს იმედები გავუცრუე“...

სომხის კარიკატურა

კონსტიტუციის იმ თავის „დასასურათებლად“, სადაც ლაპარაკია ქალისა და მამაკაცის ქორწინებაზე

„დარწმუნებული ვარ, საქართველოს ძალიან საინტერესო სვალინდელი დღე ელოდება“... ეს განცხადება პრემიერ-მინისტრმა გუშინდელ პრეზენტაციაზე გააკეთა.

გიორგი კვირიკაშვილი: ქვეყანაში 40 000 სამუშაო ადგილი შეიქმნება

ლაზე მასშტაბური მიმართულების – სივრცითი მოწყობის ფარგლებში დაგეგმილი პროექტების განხორციელების სტრატეგიული გეგმის პრეზენტაციას საქართველოს პრემიერ-მინისტრი გიორგი კვირიკაშვილი დაესწრო. 2500 პროექტისთვის განკუთვნილი უპრეცედენტო მოცულობის ინვესტიციიდან – 10 მილიარდი ლარიდან, მხოლოდ 2017 წელს 1 მილიარდ 260 მილიონი ლარი დაიხარჯება.

კვირიკაშვილმა აღნიშნა, რომ დაგეგმილი სტრატეგიული და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების შედეგად, ქვეყანაში 40 000 სამუშაო ადგილი შეიქმნება, ხოლო ქვეყანა უფრო ძლიერი და ეკონომიკურად განვითარებული გახდება.

„ჩვენმა ქვეყანამ უკვე შექმნა წარმატების ძალიან მნიშვნელოვანი ისტორია: ჩვენ მოვიპოვეთ თავისუფლება, ჩვენი ქვეყანა დაავყენეთ დემოკრატიული განვითარების გზაზე და სტაბილური განვითარებით ვქმნით ახალ რეალობას. დღეს ჩვენ ნამდვილად გვაქვს შესაძლებლობა, შევქმნათ წარმატების სრულიად ახალი ისტორია, რომელშიც თითოეულ მოქალაქეს ექნება ყველა პირობა ღირსეული ცხოვრებისთვის. დარწმუნებული ვარ, ქვეყნის განვითარების სფერო, ის ოთხპუნქტიანი გეგმა, რომელიც ჩვენმა მთავრობამ შეიმუშავა, გარდამტეხ როლს შეასრულებს საქართველოს სწრაფ განვითარებაში, სწრაფ წინსვლაში და სრულიად ახალ შესაძლებლობებს შექმნის ჩვენი ხალხისთვის, ჩვენი მოსახლეობისთვის...“

გიორგი კვირიკაშვილის შეფასებით, ქვეყნის თანმიმდევრული და სწრაფი განვითარების მყარ საფუძველს შექმნის სივრცითი მოწყობის გეგმა, რომელშიც მთლიანად არის გათვალისწინებული საქართველოს, მისი თითოეული რეგიონისა და ადგილის უნიკალურობა და პოტენციალი. გიორგი კვირიკაშვილი მიიჩნევს, რომ საკმარისი რესურსი არსებობს, რათა რეგიონები თანაბრად იყოს განვითარებული, რაც სამსუხაროდ, დღეს ასე არ არის.

ვაშინგტონში აშშ-საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის კომისიის ეკონომიკის, ვაჭრობისა და ენერჯეტიკის სამუშაო ჯგუფის მორიგი შეხვედრა გაიმართა. აშშ-ის ახალ ადმინისტრაციასთან ამ ფორმატში შეხვედრა პირველად ჩატარდა.

საქართველოს მხრიდან სამუშაო ჯგუფის თანათავმჯდომარეები იყვნენ საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილე დავით ზალკალიანი და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილე გენადი არველაძე. ქართული მხრიდან სამუშაო კომისიის ჯგუფში ასევე შედიოდნენ

ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილე ნინო ჯავახიძე, ინფრასტრუქტურისა და ენერჯეტიკის მინისტრის მოადგილეები და სხვა სამთავრობო უწყებების წარმომადგენლები. ამერიკული მხრიდან სამუშაო ჯგუფის თანათავმჯდომარეები იყვნენ ეკონომიკისა და ბიზნესის საკითხებში აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის მოადგილის მოვალეობის შემსრულებელი პატრიკა ჰესლერი და ევროპისა და ევრაზიის საკითხებში აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს ადმინისტრატორის მოქმედი თანაშემწე მარგოტ ელისი. შეხვედრის დღის წესრიგი

ძალიან დატვირთული იყო და მოიცავდა ისეთ საკითხებს, როგორც: საქართველოში ბოლო პერიოდში ეკონომიკის სხვადასხვა სფეროში ჩატარებული რეფორმები; საქართველოს მიერ ბოლო პერიოდში გაფორმებული თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებები სხვადასხვა ქვეყანასთან; ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის შესახებ შეთანხმების იმპლემენტაცია და თანამშრომლობა მომავალში პროგრესის მისაღწევად; სოფლის მეურნეობის განვითარების შესახებ შეთანხმებები

რების სტრატეგიის (2015-2020 წწ.) განხორციელება; სავაჭრო და საინვესტიციო კავშირების გაძლიერება; ორმხრივი ეკონომიკური და ბიზნეს-სურათების განვითარება; ორმხრივი სავაჭრო მისიების ორგანიზება; ვაჭრობისა და ინვესტიციებზე მაღალი დონის დიალოგის ფორმატის გაძლიერება და ფორმატის ფარგლებში აქტივობების გაგრძელება/განვითარება; მეწარმეობის, ინოვაციებისა და ახალი ტექნოლოგიების მხარდაჭერა და განვითარება; თანამშრომლობა ენერჯეტიკისა და გარემოს დაცვის სფეროში; რეგიონული ეკონომიკური ინტეგრაცია; ანაკლიის პორტის მშენებლობის მხარდაჭერა და ა.შ.

დიმიტრი ქუმისიშვილი: მოგაპალნაში, ძირითად ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე 10 მილიარდ ლარამდე დაიხარჯება

„მოგაპალნაში, ძირითად ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე გზების, ხიდებისა და გვირაბების მშენებლობაზე 10 მილიარდ ლარამდე დაიხარჯება, რაც გარდა მობილობის ქვეყნის შიგნით და გააძლიერებს ჩვენი ქვეყნის სტრატეგიულ პოტენციალს“, – ამის შესახებ განცხადება პირველმა ვიცე-პრემიერმა დიმიტრი ქუმისიშვილმა რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ანგარიშისა და სამომავლო გეგმების პრეზენტაციაზე გააკეთა, რომელიც გუშინ სასტუმრო „რედისონ ბლუ ივერიაში“ გაიმართა.

დიდი ოდენობით რუსული სამხედრო კონტინგენტი და მზარდი მილიტარიზაცია ქართული სახელმწიფოსთვის ეგზისტენციალურ საფრთხეს წარმოადგენს“, – ნათქვამია ანგარიშში.

ამავე ანგარიშით, 2016 წელს კონფლიქტის ზონაში საზღვრის უკანონო გადაკვეთის ბრალდებით 134 ადამიანი დააკავეს და ცხინვალში გადაიყვანეს, რომელთაგან 133 გათავისუფლდა, ხოლო 1 პატიმრობაში რჩება. ხოლო, აფხაზეთის მხარეს სუს-მა 193 უკანონო დაკავება დაარეგისტრირა.

2016 წელს აღდგა IPRM-ის შეხვედრები გალსა და ერგნეთში. შეხვედრის ფარგლებში შეიქმნა ცხელი ხაზი, რაც 24-საათიანი კავშირის საშუალებას წარმოადგენს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურს, ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის, რუსეთის საოკუპაციო ძალებისა და დე ფაქტო მთავრობებს შორის. სუს-2016 წელს ცხელი ხაზი 1591-ჯერ ამოქმედდა.

აშშ-საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის კომისიის ეკონომიკის, ვაჭრობისა და ენერჯეტიკის სამუშაო ჯგუფის მორიგი შეხვედრა გაიმართა. აშშ-ის ახალ ადმინისტრაციასთან ამ ფორმატში შეხვედრა პირველად ჩატარდა.

საქართველოს მხრიდან სამუშაო ჯგუფის თანათავმჯდომარეები იყვნენ საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილე დავით ზალკალიანი და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილე გენადი არველაძე. ქართული მხრიდან სამუშაო კომისიის ჯგუფში ასევე შედიოდნენ

ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილე ნინო ჯავახიძე, ინფრასტრუქტურისა და ენერჯეტიკის მინისტრის მოადგილეები და სხვა სამთავრობო უწყებების წარმომადგენლები. ამერიკული მხრიდან სამუშაო ჯგუფის თანათავმჯდომარეები იყვნენ ეკონომიკისა და ბიზნესის საკითხებში აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის მოადგილის მოვალეობის შემსრულებელი პატრიკა ჰესლერი და ევროპისა და ევრაზიის საკითხებში აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს ადმინისტრატორის მოქმედი თანაშემწე მარგოტ ელისი. შეხვედრის დღის წესრიგი

გადავხედავთ ქრონოლოგიას ამ საქმეების მიმართ, დაწყებული ადგილობრივ მოსამართლეებზე ზემოქმედებით – ამის ფაქტები არსებობს, როდესაც მიდიოდა სიტყვიერი შეურაცხყოფები, გინებები და ა.შ... შემდეგ იყო არასამთავრობო ორგანიზაციების წაწილის მხრიდან გაგზავნილი წერილები. ეს ყველაფერი შეიძლება ითქვას, რომ არის ირიბი ზემოქმედება. პრეზიდენტმა გააგზავნა წერილი, თუ არ ვცდები“, – განაცხადა კახა კალაძემ.

საქართველოს მთავარი სფრთხე...

პარლამენტში სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის 2016 წლის ანგარიშის წარდგენა დაიწყო. ანგარიშის თანახმად, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისთვის მთავარი გამოწვევა ოკუპირებული ტერიტორიების არსებობაა.

„ოკუპირებული აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონში

სტრასბურგის სასამართლოში წარმომადგენელთა განხილვა

მიზანს რეალური ფსიქოზი ქიკუბი ბაზაფსულის ბრალია!

სააკაშვილი დონბასს დანარჩენი უკრაინისგან დიდი კაღვით ყოფს! საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტი და ოდესის ოლქის ყოფილი გუბერნატორი მიხეილ სააკაშვილი ოკუპირებულ დონბასსა და დანარჩენ უკრაინას შორის კედლის აშენებას აპირებს. ამის შესახებ მან სამხედრო მოსამსახურეებთან შეხვედრის დროს განაცხადა.

„მომხრე ვარ, ავაშენო დიდი კედელი (არა იაცენი-უკისნაირი, არამედ ნამდვილი) და დროებით გამოვყოთ დონბასის ოკუპირებული ნაწილი, რათა ეკონცენტრირდეთ დანარჩენ უკრაინაზე. ჩვენ აუცილებლად დავიბრუნებთ ოკუპირებულ ტერიტორიებს, მას შემდეგ, რაც დავამარცხებთ კორუფციას და დავინყებთ სწრაფ განვითარებას. თუმცა, ის უფრო მალე რომ დავიბრუნოთ, ცვლილებები უპირველესად უნდა მოხდეს კიევში“, – აღნიშნულია სააკაშვილის განცხადებაში.

ქანი კალამი: გამოდის ვიღაც გასუბული კომპანიის ხელმძღვანელი და იღებს არასწორ გადაწყვეტილებებს!

ენერგეტიკის მინისტრი სენაკში, გაზგაშენების კომპანიის მიერ ბუნებრივი აირის ფასის გაზრდას მიუღებელს უწოდებს:

„სენაკში, გამანაწილებელმა კომპანიამ, „გაზო პლიუსი“, თუ არ ვცდები, მიიღო გადაწყვეტილება, რომ 68 თეთრი გაეზარდა ბუნებრივი აირის ფასი მოსახლეობისთვის. ეს არის კატეგორიულად მიუღებელი! ჩვენ ბოლო წლების განმავლობაში აქტიურად ვცდილობთ, ბუნებრივ აირზე ეს სოციალური ფასი რაც არის ისე გადაწვინდეს, რომ ყველამ თანაბრად მიიღოს ეს შედეგები. აქ გამოდის ვიღაც გასუბული კომპანიის, არ ვიცი მენეჯერი, ხელმძღვანელი და იღებს ამ გადაწყვეტილებებს. ეს ჩვენ გვაძლევს იმის საბაზს, რომ ნაწილობრივ დერეგულირება, რაც არის დღეს განსაზღვრული კანონით, გავუქმეთ და მარეგულირებელმა კომისიამ

ერთიანად დაადგინოს ტარიფები მოსახლეობაზე, რომელიც იქნება თანაბარი“, – განაცხადა მინისტრმა.

მისივე თქმით, საკითხის დეტალებს მოიკითხავს და ყველას მოეთხოვება პასუხი! ამ ფაქტთან დაკავშირებით ენერგეტიკის სამინისტროს სპეციალურ განცხადებას ავრცელებს.

საძარტველს ენერგეტიკის სამინისტრო სრულად იზიარებს მოსახლეობის განწყობას და შეშფოთებას იმ გადაწყვეტილების გამო, რომელიც გაზგაშენებული კომპანიის „გაზო პლიუსის“ მიერ იქნა მიღებული – სენაკის მუნიციპალიტეტში, – ბუნებრივი აირის ტარიფი 68 თეთრამდე გაეზარდა. ეს ყველაზე მაღალი ტარიფია მთელ საქართველოში. ეს არის მინიმუმ უსამართლო გადაწყვეტილება, ვინაიდან სახელმწიფო მთელი ამ წლების განმავლობაში და დღესაც, მთელი მოსახლეობისთვის ინარჩუნებს სოციალურ ფასს გაზზე, გარე ფაქტორების და ბაზარზე არსებული ვითარების მიუხედავად ჩვენ ვახერხებთ იმას, რომ ეს შედეგით – სოციალურ გაზზე მიიღოს თოთოეულმა ოჯახმა.

სამინისტროს დაწყებული აქვს ამ საკითხზე მუშაობა, როგორც აქამდე არაერთხელ იქნა გაცხადებული, მიზანშეწონილად მიგვაჩნია ნაწილობრივი დერეგულირების პრაქტიკის გაუქმება და შესაბამისად მოსახლეობისთვის ტარიფის დადგენა მარეგულირებელი კომისიის მიერ, ეს გადაწყვეტილება მომავალში გამოირიცხავს მსგავს უსამართლო და მოსახლეობისთვის მოულოდნელ გადაწყვეტილებებს.

თბილისის მერიის გასაგონად

გაზეთი თვზის გასაგონი ქალაქი არ არის...

ბარემპაჭრობასთან ხელნართული ბრძოლისას თბილისის მერიას ერთი დიდი შეცდომა მოუვიდა – ქუჩის მოვაჭრეებს საგაზეთო ჯიხურებიც მიაყოლეს. ამრიგად, თბილისის მაშინდელი მერის გიგი უგულავას მიერ 6 წლის წინააღმდეგ დაწყებული ბრძოლა საბოლოოდ დასრულდა და დედაქალაქის ქუჩებიდან ჯიხურები უკვალოდ გაქრა.

დიდი პათოსით ვაცხადებთ: საქართველო ევროპაა, თბილისი კი ევროპული სახელმწიფოს დედაქალაქი. მაგრამ სად ნახეთ, ძვირფასო მკითხველო, ისეთი ევროპული სახელმწიფო და მისი ისეთი დედაქალაქი, სადაც ასეთი ბარბაროსული საშუალებებით ანგრევენ ხიდებს, პრესასა და მკითხველს შორის. გავიხსენოთ, როგორ დაიწყო ეს. 2011 წელს თბილისის ყოფილი მერის ბატონ უგულავას გარემოცვაში უცებ გამოაცხადეს, საგაზეთო ჯიხურები დედაქალაქის გარეგნულ სახეს ამახინჯებსო. და საზოგადოებრიობის პროტესტების მიუხედავად, რამდენიმე დღეში დიდძალი საგაზეთო ჯიხური მოსპეს. სრულიად გასაგებია, რომ ამ აქციის ქეშმარიტი მიზანი იყო, პრესისთვის გადაეჭრათ მკითხველთან მისასვლელი გზა.

რა გამოვიდა აქედან? გავიხსენოთ: ადრე თქვენი სახლის გვერდით იდგა ჯიხური. მასში გაზეთების გამყიდველი ზამთარში ყინვას აფარებდა თავს, ზაფხულში – ხვატს, პარალელურად კი თავის სამუშაოს ასრულებდა. ძველ ადგილებში ჯიხურები უკვე დიდი ხანია, აღარ დგას. გაზეთები ქუჩებში იყიდება სტენდებზე. ბუნებრივია, ბეჭდვითი პროდუქციის გასაღება დაეცა და ეს დაცემა გრძელდება. რადგან ზამთარში თოვლი და ყინვაა, ზაფხულში ცხელია, გაზაფხულზე და შემოდგომაზე კი წვიმა მოდის. აი ასეთია დღეს ჩვენი დედაქალაქი – თითქმის გაზეთების ჯიხურის გარეშე.

2012 წელს სააკაშვილი და მისი გუნდი ამომრჩეველმა „დასასვენებლად“ გაუშვა, ხოლო 2014 წელს მოსახლეობამ თბილისის პარლამენტი აირჩია. მოსალოდნელი იყო, რომ მდგომარეობა გამოსწორდებოდა და დემოკრატიული გზით არჩეული ქალაქის ხელისუფლება აღმოფხვრავდა ავტორიტარული რეჟიმის მიერ შობილ პრობლემას, მაგრამ – ამაოდ“. იქნება შთაბეჭდილება, რომ არსებული არანორმალური პრაქტიკა ხელს აძლევს დედაქალაქის ამჟამინდელ ხელისუფლებასაც. გამოდის, რომ პრესამ ამჯერადაც ვილაყვას თავი მოაბეზრა. ამაზე მეტყველებს ჩინოვნიკთა მორიგი ნოვაცია – დედაქალაქის ქუჩებიდან იღვას საგაზეთურწარმო სტენდებს. განმარტება თითქოს „მისაღებია“: ადგილობრივი მცხოვრებნი საყვედურობენ, რომ ქუჩის ვაჭრობა ქალაქს ანაგვიანებს. მაგრამ როდის უთანაბრდება ქუჩაში ბეჭდვითი პროდუქციის გასაღება ხილ-ბოსტნეულითა და ტანსაცმლით ვაჭრობას. ამ „თანაბრობის“ შედეგი თვალსაჩინოა: ყურნალ-გაზეთების გასაღება თბილისში... 70 პროცენტით შემცირდა! მაგრამ, როგორც ჩანს, ვილაყვას არც ეს აძლევს ხელს და სურს, საერთოდ ჩააგდებინოს ენა თავისუფალ პრესას.

არინა ჭკუის კოლოფები, რომლებიც თვლიან, ბეჭდვითი მედიის გასაღება მანც ქუჩის ვაჭრობას უნდა მიეკუთვნოსო. მათი აზრით, გაზეთი ეს უბრალოდ ქალაქია, რომელიც შეიძლება ქაშაქის ან ძხვების გახვევა. ყოველმხრივ ჩანს, რომ სწორედ ისინი „უკვეთავენ მუსიკას“ თბილისის მერიაში.

ვადიმ ანასტასიანი, გამთ „ვეტერი გბილისის“ მთავარი რედაქტორი

საქართველოს პენიტენციური სისტემის რეფორმის ბრუნსა და დადებითად აფასებენ

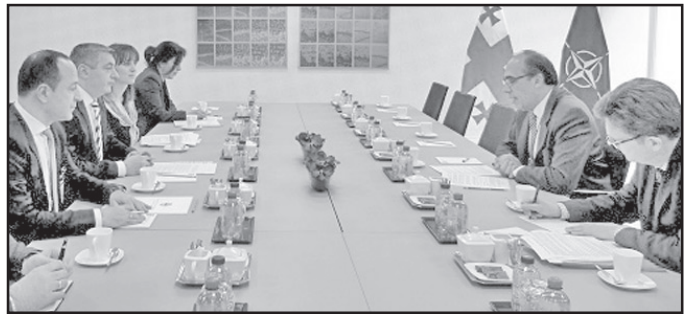
საძარტველს სასჯელსრულებისა და პრობაციის მინისტრი კახა კახიშვილი ბრიუსელში, ნატოს შტაბ-ბინაში გამართულ ნატო-საქართველოს კომისიის სხდომაზე საქართველოს პენიტენციური სისტემაში გატარებული და მიმდინარე რეფორმის საკითხზე სიტყვით გამოვიდა. მოკავშირე ქვეყნების წარმომადგენლებმა დადებითად შეაფასეს საქართველოს პენიტენციური სისტემაში განხორციელებული რეფორმები. აღსანიშნავია, რომ ეს პირველი შემთხვევაა, როცა ნატოს შტაბ-ბინაში საქართველოდან სასჯელსრულებისა და პრობაციის მინისტრს იწვევენ.

შევედრაზე საქართველოს სასჯელსრულებისა და პრობაციის მინისტრმა კახა კახიშვილმა მოკავშირეებს ამომწურავი ინფორმაცია მიაწოდა სისტემაში ბოლო წლებში განხორციელებული, მიმდინარე და სამომავლო დაგეგმილი რეფორმების თაობაზე. განსაკუთრებული ყურადღება იმ სისტემურ რეფორმებზე გამახვილდა, რომლის შედეგადაც პენიტენციურ სისტემაში ბოლო პერიოდში მნიშვნელოვანი პროგრესი იქნა მიღწეული. კერძოდ, ყურადღება იქნა გამახვილებული პატიმრების საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების, მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციისა და რეაბილიტაციის, პატიმრების რისკების მიხედვით კლასიფიცირების, არასრულწლოვანთა და ქალთა სასჯელსრულების პირობების გაუმჯობესების მიზნით გატარებულ ფართომასშტაბიან რეფორმებზე.

მოკავშირეებმა დადებითად შეაფასეს საქართველოს სასჯელსრულებისა და პრობაციის სისტემის რეფორმის პროცესში მოკლე ვადებში მიღწეული მნიშვნელოვანი პროგრესი. განსა-

კუთრებით აღინიშნა საქართველოს ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები ციხეების გადატვირთულობის პრობლემის გადაჭრის მიზნით, ასევე, შინაპატიმრობის პრაქტიკის დანერგვისა და მსჯავრდებულთათვის განათლებასა და პროფესიულ მომზადებაზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით. შესვედრის ბოლოს სასჯელსრულებისა და პრობაციის მინისტრმა პასუხი გასცა მოკავშირეების მიერ დასმულ შეკითხვებს.

სასჯელსრულების მინისტრმა, ნატოს- შტაბ-ბინაში ვიზიტის ფარგლებში, ასევე გამართა შეხვედრა ნატოს გენერალური მდივნის თანაშემწე ალექსანდრო ალვარგონზალესთან.

ფსიქოლოგიური მდგომარეობის უპრობლემაო კონტაქტი დანუსდა

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს შორის ურთიერთ-

შეთანხმების დოკუმენტს მოეწერა ხელი. საქართველოში ფსიქოლოგიურ მედიკამენტებზე შიდა კვოტები დანუსდა. კვოტები განისაზღვრა 6 ნივთიერებაზე, კერძოდ: გაბაპენტინზე, ბაკლოფენზე, ზოპიკლონზე, ზალეპრონიზე, ტროპიკამიდსა და დექსტრომეტორფანზე.

კვოტების დადგენის მთავარი მიზანია ფსიქოლოგიურ ფარმაცევტულ პროდუქტებზე კვების შიგნით შემოტანის რაოდენობის განსაზღვრა. ეს გადაწყვეტილება ხელს შეუწყობს მსგავსი სახის მედიკამენტების არასაჭიროების შემთხვევაში მისაღებას შეზღუდვას.

ბოლო პერიოდში არაერთი ცვლილება განხორციელდა ე. წ. „სააფთიაქო ნარკომა-

ნიის“ წინააღმდეგ, ამ მიმართულებით გატარებულმა რეფორმებმა მნიშვნელოვნად შეამცირა ინტრავენური სააფთიაქო ნარკომაზი, თუმცა ტაბლეტირებული ფორმა კვლავ აქტუალურ პრობლემად რჩება. შიდა კვოტების განსაზღვრა ე. წ. სააფთიაქო ნარკომაზის წინააღმდეგ ბრძოლაში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაბიჯი იქნება.

ფსიქოლოგიურ ნივთიერებებზე შიდა კვოტების განსაზღვრის გადაწყვეტილება, სპეციალურ საბჭოზე მიიღეს, რომლის თავმჯდომარეა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი დავით სერგაძე და თანათავმჯდომარე შინაგან საქმეთა მინისტრი გიორგი მღებრიშვილი.

თბილისის ხელმძღვანელების გადასახლება იყო, როგორ გაუმჯობესდა დამოუკიდებელი მედიის უზრუნველყოფა

კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრი აცხადებს, რომ მსახიობებისთვის ხელფასების შემცირება არ მომხდარა ყველა თეატრში.

„რაც შეეხება მსახიობების ხელფასების შემცირებას, ეს არ მომხდარა ყველა თეატრში. ის თუ როგორ გაუმჯობესდებოდნენ თეატრები წლიური ბიუჯეტის ჯამურად შემცირებას, ეს თვითონ ხელმძღვანელის პრეროგატივა და ინდივიდუალური გადასაწყვეტი იყო. ზოგმა ეს პრობლემა გადაწყვიტა ადმინისტრაციული ან სხვადასხვა ხარჯების შემცირების მეშვეობით და ხელფასები არ შემცირა მსახიობებს. ზოგმა შეუმცირა იმ მსახიობებს, ვინც ნაკლებად ან საერთოდ არ იყვნენ დაკავებული სპექტაკლებში. ზოგმა მიიღო გადაწყვეტილება, რომ ყველასთვის შეემცირებინა“, – განაცხადა მინისტრმა.

ქეთი დოლიძე მინისტრის წინააღმდეგ

გაპრცალბულ ინფორმაციაზე იმასთან დაკავშირებით, რომ რეჟისორი ქეთი დოლიძე გეგმავს კულტურის სამინისტროს სასამართლოში უჩივლოს, უწყების პირველი პირი მცირე კომენტარს აკეთებს:

„ეს ქალბატონი ქეთის უფლებაა, თუმცა მე ვფიქრობ, ამ ნაბიჯით ის კიდევ ერთხელ თავს შეირცხვენს და კიდევ ერთხელ გაამწივებს ის, რომ ბევრი გარემოება, რომელზეც ის საუბრობს ბოლო ხნის განმავლობაში უბრალოდ ტყუილია“, – აცხადებს მიხეილ გიორგაძე.

ქეთი დოლიძე კულტურის სამინისტროს თეატრების ბიუჯეტის შეცოცხლების გამო აკრიტიკებს და Facebook-ის საკუთარ გვერდზე წერს: „არაფერი გა მოგივა, უსინდისო ადამიანი! თუმანიშვილის თეატრი უმნიშვნელოდ მუშაობს და საინტერესოა, თუ მართო ხელფასის ფული გვაქვს, მე ვაკლებ ფულს ზურაბ ყიფშიძეს? ამ ადამიანს მე სასამართლოში ვუჩივებ! აუცილებლად! ბატონო პრემიერ-მინისტრო! როდემდე უნდა დაგვცინოს მინისტრმა?“, – წერს ქეთი დოლიძე.

დაპით ჭიჭინაძე: ნუ გვექნება იმედი, რომ რუსეთს სინდისი შეაწუხებს!..

ცხოვრებაში არ მონანილობდეს. ის, რაც მან გააკეთა, ჰგავს საკუთარი ძალაუფლებას ჩაბლაუჭებას, რომ მომავალში ამ ქვეყანაში როგორმე კიდევ იყოს. მისი სურვილია, სააკაშვილის დატოვებული კონსტიტუციის ის ნაწილი იყოს შენარჩუნებული, რომელიც, რბილად რომ ვთქვათ, ქვეყანაში გაურკვეველობას იწვევს

— საკუთარი ძალაუფლების ჩაბლაუჭება ასხენეთ და, როგორ ფიქრობთ, მისი კამპანია „კონსტიტუცია ყველასია“ ნინასაარჩევნო კამპანია ხომ არ არის?

— ბევრი ხვდება, რომ ამ ადამიანს დაწყებული აქვს საარჩევნო კამპანია. ალბათ, გახსოვთ 2013 წელს მისი ნინასაარჩევნო კამპანია, როდესაც ამბობდა, რომ პლასტილინი იყო და, სადაც მივაგდებდნენ, იქ იქნებოდა, ახლა ეტყობა, აღარ არის პლასტილინი და სხვა მოტივაცია გაუჩნდა ცხოვრებაში, მოუნდა პრეზიდენტობა. მან დაიწყო საარჩევნო კამპანია, რომლითაც ცდილობს, ხალხს დაუბრუნოს, რომ რაღაცას წარმოადგენს... ვნახოთ, არჩევნები ყველაფერს წარმოაჩენს.

— IRI-ის კვლევის შედეგებთან დაკავშირებით რას ფიქრობთ? რამდენად სანდოა ის მონაცემები, რომელიც კვლევის შედეგებშია ასახული?

— ყველაზე შემაშფოთებელი თვითონ ეს ინსტიტუტია, რომელიც თავის დროზე ძალიან დიდ ნდობას იმსახურებდა. ბოლო

წლებში კი აცდენილია რეალობას, რადგანაც არცერთმა არჩევნებმა მისი კვლევები არ დაადასტურა.

როგორ შეიძლება, მარგველაშვილი ყველაზე რეიტინგულ პიროვნებად აღიარდეს ჩვენს ქვეყანაში? მკვლევარის დიდი პროფესიონალიზმი არ სჭირდება იმას, რომ ეს ყველაფერი რეალობასა აცდენილი.

— სამთავრობო ქალაქის მშენებლობასთან დაკავშირებით რას იტყვით, რამდენად სწორად მიგაჩნიათ ეს იდეა?

— თუ დავაკვირდებით, ყველა განვითარებულ ქალაქს აქვს მსგავსი ტერიტორიები. ზოგადად, ეს არ არის მარტო სამთავრობო ქალაქი, ზოგან სავაჭრო ცენტრია, ზოგან კიდევ ბიზნეს-ცენტრი, რადგანაც ადამიანებს ამის მოთხოვნილება გააჩნიათ, ასე უმარტივდებათ ცხოვრება და თვითონ ქალაქის განვითარებაშიც ძალიან პოზიტიურ როლს ითამაშებს. ეს ყველაფერი ეკონომიკის თვალსაზრისითაც პლუსია, ნახალისება.

რა თქმა უნდა, თუ ჩვენს ქალაქში გაჩნდება ადგილი, სადაც ნებისმიერი ადამიანი მომსახურებას ერთიან სივრცეში მიიღებს, კარგია, შესაბამისად, ეს სატრანსპორტო მოძრაობასაც ხელს შეუწყობს. მოგვხსენებთ, უწყებები ერთმანეთთანაა დაკავშირებული და, როდესაც ადამიანი ერთი სამინისტროდან მეორეში გადაადგილდება, იქნება საცობები. ალ-

ბათ, სამთავრობო ქალაქი რაღაც პროცენტით საცობებს შეამცირებს.

— გავრცელდა ინფორმაცია, რომ 7 თვითმმართველ ქალაქს უნდა შეუჩერდეს სტატუსი, როგორ ფიქრობთ, საჭიროა ამ ღონისძიების გატარება?

— საერთოდ, არ ვიცი, იგეგმება თუ არა სტატუსის გაუქმება, მაგრამ არ შეიძლება პატარა ქალაქში იყოს გამგებელი, რაიონის საკრებულო, მერი და ქალაქის საკრებულო, ყველაფრისთვის მანვენებელია ეს. არ შეიძლება, ადამიანი უხერხულ მდგომარეობაში ჩავაგდოთ მსგავსი სიტუაციით, ანუ მოქალაქეებმა არ იცინან, მათ რაიონში ვინ არის უფრო მთავარი. ჩვენს ქვეყანას არ აქვს იმის ფუფუნება, რომ ასე დანერვილდეს.

— გარევაჭრობის აკრძალვასთან დაკავშირებით რას ფიქრობთ? რამდენად სწორად მიგაჩნიათ ეს გადაწყვეტილება?

— საკმაოდ პოზიტიური ნაბიჯია. მაშინ, როდესაც ტურიზმი ასე ვითარდება, წარმოიდგინეთ, რა რეაქცია ექნება ტურისტს, რომელიც დაინახავს, რომ ქუჩაში, სინინქურეში იყიდება პროდუქტი, რა გარანტია აქვს მას, რომ რესტორანში და თუნდაც სასტუმროში იმავე პროდუქტს არ მოიხმარდნენ?

ვიცი, რომ მოვაჭრეებისთვის ადგილები გამოყოფილია და, არა მგონია, ვაჭრობას იქ რაიმე ხელს

შეუღიანებს. აქ გადახდის პრობლემაა, დღეში 3 თუ 5 ლარზეა ლაპარაკი. შემოსავალი რომ არ ჰქონდეთ, არავინ დაჯდებოდა იქ სიცოცხესა და ქარში.

გარევაჭრობა არაა კარგი არც ეკონომიკის, არც ტურიზმის და არც ჰიგიენის თვალსაზრისით.

— პრეზიდენტის არჩევის წესთან დაკავშირებით რას ფიქრობთ?

— დავილალოთ ყოველწლიური პირდაპირი არჩევნებით. ქვეყანას ძალიან ძვირი უჯდება. გამოდის, რომ პრეზიდენტი ქვეყანას დღეს ოპოზიციაში უდგას. პრეზიდენტი თუ პარლამენტის და მმართველი ძალის წარმომადგენელია, მაშინ აირჩევს ხომ მმართველი ძალა? საერთოდ, ვფიქრობ, რომ ჩვენს ქვეყანას არ აქვს იმის ფუფუნება, რომ პრეზიდენტი პირდაპირი წესით ავირჩიოთ.

— როგორ ფიქრობთ, ვიზალიბერალიზაციის ძალაში შესვლა, ოკუპირებულ ტერიტორიებთან ურთიერთობის დალაგებაში თუ დაგვეხმარება?

— ოკუპირებულ ტერიტორიებთან მიმართებით ვიზალიბერალიზაცია კი არა, მათთან საუბარი დაგვეხმარება, რომელიც სხვადასხვა ფორმატში მიმდინარეობს და ეს ფორმატი კიდევ უფრო უნდა გაიზარდოს.

მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი მეზობელი რუსეთის ფედერაცია, ჩვენს მიმართ მეგობრულად განწყობილი არ არის, ურთიერთობის მაინც მეტი ფორმატი უნდა იყოს, ნუ გვექნება იმედი, რომ რუსეთს სინდისი შეაწუხებს. ასე დიალოგით კი შესაძლოა, რამეს მივაღწიოთ.

ესაუბრა
ალბათ რუსიშვილი

ღვინის ფალსიფიკაციის სახეები საქართველოში

როგორ ამოვიხსნოთ ფალსიფიკირებული ღვინო?

ძართული მეღვინეობა ათწლეულებია, ფალსიფიკაციის პრობლემის წინაშე დგას და ეს, პირველ ყოვლისა, ქართული ღვინისა და, ზოგადად, მეღვინეობის პრესტიჟს ვნებს. გარდა ამისა, ფალსიფიკატორები მომხმარებლის გემოვნების დეგრადაციასაც „უწყობენ ხელს“. დღეს ხშირად ნახავთ ადამიანებს, რომლებიც სრულიად გულწრფელად ამბობენ, რომ ნატურალურ ღვინოს გემოთი ეწ. გაკეთებული ღვინო ურჩევნიათ და პირადი მოხმარების დროსაც უპირატესობას ფალსიფიკირებულ სასმელს ანიჭებენ.

1998 წლის 12 ივნისს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ „ვაზისა და ღვინის შესახებ კანონში“ ზუსტად და ლაკონურადაა განმარტებული, თუ რა შემთხვევაში შეიძლება ჩაითვალოს ღვინო ფალსიფიკირებულად და რა შემთხვევაში უნდა მოხდეს კანონით გათვალისწინებული ბერკეტებისა და მექანიზმების ამოქმედება. ამ კანონმა შემდეგ რამდენჯერმე განიცადა ცვლილება. საბოლოო რედაქციის მიხედვით, „ფალსიფიკირებულად ჩაითვლება ღვინო/პროდუქტია, თუ:

ა) მას დამატებული აქვს ისეთი ნივთიერება, რომელიც არ არის დაშვებული კანონით ან/და ნებადართული ტექნიკური რეგლამენტით, ან პირდაპირ აკრძალულია საქართველოს კანონმდებლობით;

ბ) მისი წარმოების პროცესში გამოყენებული დამუშავების ისეთი მეთოდი, რომელიც არ არის გათვალისწინებული შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტით;

გ) მომხმარებლის შეცდომაში შეყვანის მიზნით მის ეტიკეტზე ან თანხლებ დოკუმენტებში ადგილწარმოშობის დასახელება და სასაქონლო ნიშანი გამოყენებულია საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა დარღვევით.

„ვაზისა და ღვინის შესახებ“ საქართველოს კანონის ერთ-ერთი მიზანი ფალსიფი-

კირებული და უხარისხო პროდუქციისაგან სამომხმარებლო ბაზრის დაცვაა. მიუხედავად იმისა, რომ გამოყალბების მიმართ კანონი ერთმნიშვნელოვნად მკაცრია, თითო-ორიოდა შემთხვევის გარდა, ფაქტობრივად ვერაირი გაიხსენებს გამოყალბების მასობრივად გამოვლენის შემთხვევებს. განსაკუთრებით კი ჩვენი საუკუნის დასაწყისში, როდესაც ღვინის ფალსიფიკაციამ განსაკუთრებულად დიდ მასშტაბებს მიაღწია.

ფალსიფიკაციის პირველ რიგში მოხმარებლები, კონკრეტულად კი მომხმარებელთა ნაკლებინფორმაციულობა უწყობს ხელს. გარდა ამისა, აუცილებლად უნდა აღინიშნოს ეკონომიკური მხარეც. ყველამ კარგად ვიცით, ჩვენს ქვეყანაში ქელებების, ქორწილების, ეწ. ორმოცებისა და მსგავსი დღეების აღნიშვნის ტრადიციების შესახებ. ბევრ ოჯახს არ გააჩნია საიმისო სახსარი, რომ ნატურალური ღვინით გაშალონ ასეულობით ადამიანზე სუფურები. ამიტომ იაფფასიან, გაკეთებულ ღვინოს ანიჭებენ უპირატესობას. ტრადიციებს არაფერს ვერჩით, მაგრამ ფალსიფიკაციის სენისგან განჯურნება, პირველ ყოვლისა, მომხმარებლებიდან რომ უნდა დაიწყოს — ცხადია.

ფალსიფიკაცია დასჯადია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსითაც. კოდექ-

სის 197-ე მუხლში ფალსიფიკაცია შემდეგნაირადაა განმარტებული: „ფალსიფიკაცია, ესე იგი მოტყუებით ნივთის თვისობრიობის შეცვლა მწარმოებლის ან გამსაღებლის მიერ, ჩადენილი ანგარებით, — ისჯება ჯარიმით ან გამასწორებელი სამუშაოთი ვადით ორ წლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან სამ წლამდე, თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ვადით სამ წლამდე ან უამისოდ. იგივე ქმედება, ჩადენილი არაერთგზის, — ისჯება თავისუფლების შეზღუდვით ვადით სამ წლამდე ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ხუთ წლამდე, თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ვადით სამ წლამდე.“

ამ მუხლის პირველი ან მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედება, რამაც საფრთხე შეუქმნა ადამიანის სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას, ანდა რამაც გაუფრთხილებლობით გამოიწვია ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა, — ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე, თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ვადით სამ წლამდე.“

სავალალო შედეგამდე და სიცოცხლის მოსპობამდე, იმედია, საქმე არ მივა, თუმცა ფალსიფიკაციის დანაშაულებრივი მხარე მართლაც რომ დიდია, ამაზე ღვინის ექსპერტები დღეს უკვე აღარ კამათობენ.

ღვინის ფალსიფიკაციის სახეებია: პროდუქტის ფალსიფიკირება, ღვინის მაგივრად სუროგატის შექმნა, აკრძალული ოპერაციებისა და ნივთიერებების გამოყენება, ეტიკეტის ფალსიფიკირება და არასწორი მინიშნება: ადგილწარმოშობის, ჯიშის, მწარმოებლის, ქვეყნის, მეთოდის და სხვა. ფალსიფიკირების უარყოფითი მხარეებია ისიც, რომ მთლიანობაში მომხმარებელი იხდის უფრო ძვირს, ვიდრე ღირს პროდუქტი. გარდა ამისა, პროდუქტი შეიძლება საშიში იყოს ჯანმრთელობისთვის და, რაც ყველაზე ცუდია, მომხმარებელი კარგავს ნდობას პროდუქტისადმი, რითაც ზარალდება პატიოსანი მწარმოებელი.

სოფლის ბანკითარების ახალი პროექტის წარდგინება თბილისში

სოფლის მეურნეობის მინისტრის პირველი მოადგილე ნოდარ კერესელიძე ქვემო ქართლის რეგიონში, თეთრინწყაროს მუნიციპალიტეტში სოფლის განვითარების ახალი პროექტის „სოფლის მდგრადი განვითარება თეთრინწყაროს მუნიციპალიტეტში“ პრეზენტაციას დაესწრო.

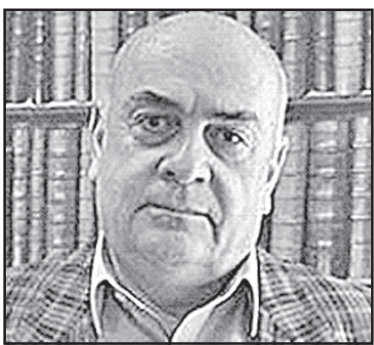
პროექტი მიზნად ისახავს ადგილობრივი, სამოქალაქო, საჯარო და კერძო სექტორის ეფექტიანი თანამშრომლობის გზით, ხელი შეუწყოს თეთრინწყაროს მუნიციპალიტეტში ცხოვრების დონის გაუმჯობესებას.

აღნიშნული პროექტი ევროპის სამეზობლო პროგრამა სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარებისათვის (ENPARD) ფინანსური მხარდაჭერით ხორციელდება.

ღონისძიებას ევროკავშირის დელეგაციის წევრები, ადგილობრივი მოსახლეობისა და თვითმმართველობის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

პასტანგ ყოლბაია: იდეები არის, მაგრამ ვინ შეაბამს კატას ეშვანს?

11 აპრილს „ფრიდრის ნაუმანის ფონდი თავისუფლებისთვის“ საქართველოს ოფისში საინფორმაციო სააგენტო „აქცენტის“ ორგანიზებითა და ფონდის მხარდაჭერით რიგით მეორე მრგვალი მაგიდა ჩატარდა თემაზე „ევროკავშირთან ვიზალიბერალიზაცია: თბილისი, სოხუმი, ცხინვალი“. ღონისძიების მსვლელობისას სამთავრობო უწყებების, პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებმა და კონფლიქტების თემაზე მომუშავე ექსპერტებმა ამ მიმართულებით სადღეისოდ არსებულ გამოწვევებზე და კონფლიქტის მოგვარების გზებზე იმსჯელეს. მრგვალი მაგიდის შედეგად გამოკვეთილ ძირითად ინიციატივებზე „აქცენტი“ ღონისძიების ერთ-ერთ მონაწილეს, აფხაზეთის ლეგიტიმური მთავრობის ხელმძღვანელის მოვალეობის შემსრულებელ **პასტანგ ყოლბაიას** ესაუბრა:

– **პასტანგ ყოლბაია, დღევანდელ ღონისძიებაზე კიდევ ერთხელ გაიხილეთ თაობების ცვლილებებთან დაკავშირებით წარმოქმნილი პრობლემები, იმან, რომ ქართველ და აფხაზ ახალგაზრდებს არ აქვთ პოზიტიური ურთიერთობის გამოცდილება. ამასთან, ყველა ბოლოდროინდელი კვლევა ადასტურებს, რომ ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა ქართველი საზოგადოებისთვის პირველი რიგის პრობლემა აღარ არის. ხომ არ ფიქრობთ, რომ ახალგაზრდებთან მეტი მუშაობა საჭიროა, რომ ის საერთოდ არ გადავიწყდეთ?**

– გეტანხმებით, მაგრამ საკითხავია, ვინ შეაბამს კატას ეშვანს? ვფიქრობ, რომ ეს ყველაფერი ერთად უნდა გავაკეთოთ. ჩემმა უწყებამ თავისი უნდა გააკეთოს, ასევე ცენტრალურმა ხელისუფლებამ, არასამთავრობო სექტორმა. აქ საჭიროა მრავალშრიანი მიდგომები – ახალგაზრდობასთან აქ, ასევე იქ, არასამთავრობო სექტორთანაც – ენგურის ორივე მხარეს. შეიძლება, გაიმართოს კონფერენციები, მრგვალი მაგიდები, შეხვედრები ადგილებზე, დევნილი მოსახლეობა უნდა ჩართოს სოციალურ თუ ეკონომიკურ პროექტებში, რომლებიც შეიძლება, დააფინანსოს ცენტრალურმა ხელისუფლებამ, უცხოელმა პარტნიორებმა და ა.შ. მართალი ხართ, რომ ის აქტივობები, რომლებიც ადრე იყო, სადღეისოდ აღარაა. მსგავსი შეხვედრები დგება პერიოდულად.

შვეიცარიიდან რომ მოვფრინავდი, შევხვდი ქართველების ჯგუფს, რომლებიც აფხაზებს ევროპაში სვდებოდნენ და რაღაც საკითხები განიხილეს. მათ შესახებ არაფერი ვიცოდი, რა ჯგუფი იყო, ვინ შეარჩია, როგორ და ა.შ. ვიცოდი, რომ ქართველი ჟურნალისტები სომხეთში სვდებიან ხოლმე აფხაზ კოლეგებს. მოგესხენებათ, შეხვედრებია შენთვის ფორმაში, რომელშიც ჩვენც ვართ ჩართულები... მაგრამ ეს ყველაფერი ძალიან ფრაგმენტულია. საჭიროა უფრო აქტიური, კომბინირებული ღონისძიებები, რომ წავიდეთ სიღრმეებში, მოვიცვათ მეტი ახალგაზრდა.

მქონდა იდეა, სოხუმის უნივერსიტეტში გაკეთებულიყო კათედრა, რომელიც მოამზადებდა მშვიდობის ლიდერებს, ისინი ნაუძღვებოდნენ კონკრეტულ პროექტებს. სამსუხაროდ, ეს იდეა ვერ განხორციელდა, რადგან ფინანსებთან იყო დაკავშირებული და თავად ინსტიტუტშიც დიდი აღფრთოვანებით არ შეხვედრიან. ცხუმ-აფხაზეთის ეროვნულ აკადემიასთან ერთად გავაკეთეთ მსგავსი რამ. იქ შეიქმნა ჯგუფი, რომელიც მესამე-მეოთხე კურსის სტუდენტებთან მუშაობდა. მაგრამ არც ესაა სისტემური. თვითრეიტინგით უნდა ვთქვა, რომ ჩვენ გვიჭირს სისტემური მიდგომა. ჩვენი უწყება ძირითადად ყოველდღიური პრობლემებით არის დაკავებული. ჩვენ შევქმენით პატარა უწყება, მი-

ნისტრთა კაბინეტის მსგავსი, რომელიც სამშვიდობო პროექტებით უნდა ყოფილიყო დაკავებული. სამი პროექტი განახორციელა: ახალგაზრდული ფორუმი, ასევე ქართველი და აფხაზი ახალგაზრდები შეხვედრენ ერთმანეთს... მაგრამ არც ეს იყო სისტემური: იყო რამდენიმე შეხვედრა და სხვაგან ვერ „გავშალეთ ფრთები“.

ასე რომ, იდეები არის, მაგრამ მათ სჭირდება ნება, ნებისყოფა და სახსრები. ახალგაზრდების ჩართულობა ძალიან მნიშვნელოვანია. მართალია, სოციალურმა პრობლემამატიკამ წინა პლანზე წამოიწია, მაგრამ კარგია, რომ უკვე მეორე ღონისძიებას ვესწრები მიმდინარე თვეში, რომელიც კონფლიქტებს ეძღვნება. სისტემური მიდგომა გაცილებით მეტ შედეგს მოიტანდა.

– **სახელმწიფო აცხადებს, რომ ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა პრიორიტეტული საკითხია, მაგრამ თუ ასეა, პრობლემები, რომლებზეც თქვენ მიუთითებთ, ხელისუფლებისთვის აქტუალური უნდა იყოს და რატომ დგას ეს პრობლემები? ტერიტორიული მთლიანობის საკითხი რეალურად პრიორიტეტული რატომ არაა?**

– როგორ არა, რომელი ხელისუფლებისთვის არ უნდა იყოს ეს საკითხი პრიორიტეტული?!...

– **ბრძანეთ, რომ შედეგ შეხვედრა, რომლის შესახებაც თქვენ შემთხვევით შეიტყვეთ... არადა, თქვენ უწყება აფხაზეთის მთავრობა. ხომ არ მიუთითებთ ეს თქვენი და ცენტრალური ხელისუფლების შესაბამისი სტრუქტურების შუთანხმებულ მუშაობაზე, თუნდაც ოფიციალურად გაცხადებული შერცხვების პოლიტიკის ირგვლივ?**

– შეხვედრის ორგანიზატორი არასამთავრობო ორგანიზაცია იყო, მაგრამ იქ ახალგაზრდები ვიზუების გარეშე ვერ წავიდოდნენ, ამიტომ რაღაც ფორმით პროცესში საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტ-

ტროც იყო ჩართული.

რაც შეეხება კოორდინაციას, დიას, არის პრობლემა და ამას ვალიარებ. ამასთან, ლიად ვიტყვი, რა განუზომელი რესურსიც არ უნდა ჰქონდეს უშუალოდ ჩვენს უწყებას, იგი აფხაზებთან პირდაპირი კონტაქტის დასამყარებლად არ გამოდგება, რადგან ისინი ჩვენ არ გვცნობენ, ჩვენ – მათ. მაგრამ ჩვენ შეგვიძლია, ვიყოთ ინიციატორები.

– **თავად აფხაზეთში მიმდინარე პროცესებზეც ვისაუბროთ. არაერთხელ გამოჩნდა, რომ აფხაზები საკმაოდ აქტიურად უწყვენ წინააღმდეგობას, ასე ვთქვათ, რუსული იდეებს – იქნება ეს საკუთრების უცხოელებისთვის მიყიდვის დაშვებასთან დაკავშირებული კანონის არმიღება, არჩევნები (ახალ აფხაზურ პარლამენტში არცერთი რუსი დეპუტატი არ მოხვდა) თუ სხვა. რაზე მიუთითებს ეს პროცესები?**

– ეს პირდაპირ მიუთითებს იმაზე, რომ რუსეთთან მიმართებაში აფხაზების დამოკიდებულება, ასე ვთქვათ, გაცილებულია. თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ რუსეთს ე.წ. დამოუკიდებლობის მთავარ გარანტად, ეკონომიკურ თუ სოციალურ აქტივობებში მთავარ დონორად არ მოიაზრებენ. აფხაზები, ოსებისგან განსხვავებით, ე.წ. დამოუკიდებლობას უსვამენ ხაზს და ამისთვის ყველაფერს აკეთებენ. ბუნებრივია, რუსეთი პოზიციას არ თმობს. ე.წ. საზღვარზე, გალში საპოლიციო ფუნქციები აითვისა, რასაც თავად აფხაზები არ აღიარებენ და წინააღმდეგობის განევას ცდილობენ. სამხედრო თვალსაზრისით, რუსეთი ნელ-ნელა ითვისებს აფხაზეთის ტერიტორიას.

– **ამ მხრივ ალბათ, საინტერესოა, რომ პრეტენზიები რუსულ ბაზებთან დაკავშირებით ხმამაღლა ისმის. შეგახსენებთ გულრიფშის რაიონის გამგებლის ამასნიანდელ საკმაოდ სკანდალურ პრესკონფერენციას...**

– სწორი დაკვირვებაა. მსგავს

დამოკიდებულებებს რუსები რეაგირების გარეშე არ ტოვებენ. ამიტომაც, რომ რუსეთი აფხაზეთისთვის მაინცდამაინც არ იხარჯება, არც თავისუფლებას აძლევს, არც საკმარის ფინანსურ სახსრებს და არც სხვა ქვეყნების მიერ აფხაზეთის დამოუკიდებლობის აღიარებაზე ზრუნავს. ვფიქრობ, ეს ურთიერთობა „ინილო-ბინილოს“ რეჟიმში გაგრძელდება. აფხაზეთში რუსი სამხედროების რაოდენობა იზრდება, რუსული დომინანტური ენა ხდება ქართულია და აფხაზურის ხარჯზე.

და ერთდერით, ვინც ამ ვითარებით სარგებლობს, სომხური დიასპორაა. მათ აქვთ 25 თუ 27 სომხური სკოლა. სომხური დიასპორა მოთხოვნიდა ელექტორატი ხდება, მასზე გავლენა კი რუსეთს აქვს. მოგესხენებათ, გასულ წელს აფხაზეთში მცხოვრებმა სომხებმა ავტონომიის მოთხოვნა გააჟღერეს. აფხაზეთის ე.წ. მთავრობის წარმომადგენლები ჩავიდნენ სომხეთში, შეხვედრა პრეზიდენტის დონეზე გამართეს და აფხაზეთში მცხოვრები სომხების დაშოშმინება სთხოვეს. ამის შემდეგ ავტონომიაზე საუბარი შეწყდა, მაგრამ ვფიქრობ, რომ ეს ურთიერთობები დაპირისპირებისკენ წავა და, შესაძლოა, ეს რუსეთსაც აწყობდეს, რადგან თავად ყოველთვის ექნება ე.წ. მედიატორის როლი.

არც იმას გამოვირიცხავ, რომ რუსეთმა თავისი გავლენები ჩვენს წინააღმდეგ გამოიყენოს, ერთი მხრივ, იქ დაძაბოს ვითარება, მეორე მხრივ კი, აქ – ჩვენსა და აქ მაცხოვრებელ სომხებს შორის, რადგან ძაფი ახალციხსა და სოხუმს შორის არსებობდა და არსებობს კიდევ.

ასე რომ, ამ ეტაპზე რუსეთი დიდად არ იხარჯება და რასაც აკეთებს, უფრო აფხაზების დამსახურებაა. მოგესხენებათ, ახლა გზა ააშენეს, რომელიც გალის ქვედა ზონამდე მოდის. ქალაქი ექტობრივად გასამხედროვდება. თავად აღნიშნულს უარყოფენ, მაგრამ გადაადგილება კიდევ უფრო გართულებდა, ერთი სოფლიდან მეორეში გადასასვლელად კი დოკუმენტები დასჭირდებათ. რუსებს სურთ, გალი სამხედრო დასახლებად აქციონ. ბუნებრივია, ეს მხოლოდ საქართველოს პრობლემა არაა და მთელი რეგიონის უსაფრთხოებას უქმნის გამომწვევებს.

ესაუბრა **ლიანა მუსელიანი**

„ზუგდიდელი“ ხელისუფლებასთან ითხოვს...

ვილმოსოვიშვარად, ჭეშმარიტების კრიტიკიზმად პრაქტიკა და გამოცდილება ითვლება.

სწორედ ასეთი პრაქტიკოსი და გამოცდილი ადამიანებისგან შედგება საზოგადოება „ზუგდიდელი“. ყოფილი პრემიერ-მინისტრი, ყოფილი გუბერნატორი, ყოფილი სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწეები, რომლებიც „ზუგდიდელის“ ბირთვს შეადგენენ. „საქართველოს რესპუბლიკის“ საშუალებით მიმართავენ საქართველოს მთავრობას და პარლამენტს, ყურად იღონ მათი რჩევები, რათა ქვეყანამ ჭეშმარიტების გზით იაროს.

„ხელისუფლებაში „ქართული ოცნების“ მოსვლის შემდეგ კი შეიმჩნევა ერთგვარი პოზიტიური ძვრები ქვეყნის ცხოვრებაში, მაგრამ ჩვენდა სამსუხაროდ ეს არ არის საკმარისი იმ ჩიხური სიტუაციიდან გამოსასვლელად, რომელშიც დღეს საქართველო და აქ მცხოვრები ხალხი იმყოფება, ამიტომაც ჩვენ ვაყენებთ საკითხებს ხელისუფლების წინაშე, რომელიც უნდა გადაიჭრას და მოგვარდეს“, განუცხადა „საქართველოს რესპუბლიკას“ საზოგადოება „ზუგდიდელის“ თავმჯდომარემ, ყოფილმა პრემიერ-მინისტრმა, ბატონმა ოთარ ფაცაციაძემ:

1. ძირფესვიანად შესაცვლელია საკადრო პოლიტიკა. საჯარო სამსახურში საჭიროა მაღალი კვალიფიციური, პროფესიონალი, პატრიოტული სულისკვეთების მქონე კადრების შერჩევა და დანიშვნა.

2. ადგილობრივი ნედლეულის (სოფლის მეურნეობის პროდუქტები, ხილ-ბოსტნეული, თხილი, ნიგოზი) გადამამუშავებაზე ორიენტირება, უნარჩენო, თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილ საწარმოთა შექმნა, მზა პროდუქციის წარმოება.

3. ნოყიერი, მოსავლიანი, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწებზე პრიორიტეტი მიეცეს მემარცვლეობის განვითარებას როგორც მოსახლეობის მოხმარების ნომერ პირველ პროდუქტს.

4. სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწებზე აიკრძალოს სამშენებლო სამუშაოები.

5. როგორც ვენახი, ისე ჩაიგა-

მოცხადდეს პრიორიტეტულ კულტურად და აღდგეს ეს მაღალრენტაბელური დარგი, რომ გაჯერდეს შიდა სამომხმარებლო ბაზარი ეროვნული პროდუქციით.

6. საქართველო მდიდარია სასმელი მტკნარი წყლის მარაგით, ინდუსტრიული წესით მოხდეს მისი ჩამოსხმა, დაფასოება და ექსპორტზე გატანა.

7. პრაგმატული პოლიტიკური ღონისძიებები გატარდეს ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად და ქართულ-რუსული ურთიერთობის მოსაგვარებლად.

8. ქვეყანას გააჩნია საჭირო რესურსი იმისათვის, რომ გაიზარდოს პენსია.

9. შესწავლილ იქნეს არასამთავრობო ორგანიზაციების საქმიანობა და დადგინდეს, თუ რა როლს თამაშობენ ისინი ქვეყნისა და ხალხის ცხოვრებაში.

10. საჭიროა, ეკოლოგიურ პრობლემებს მიექცეს დროული ყურადღება. მრავალწლიანი ტექნიკური კულტურები და ცალკე იქნეს მაგნიტ ბაქტერიებისგან. უნდა განხორციელდეს რეგიონებში არსებული ქარსაფარი ზონების სრული

რეაბილიტაცია. საქართველოს საკავშირეო მხოლოდ სანიტარული ჭრა უნდა ხდებოდეს.

ეს არის არასრული ჩამონათვალი იმ საკითხებისა (სულ 25 საკითხია), რომელთა გადაჭრასა და გადაწყვეტას ითხოვენ საზოგადოება „ზუგდიდელის“ წარმომადგენლები ხელისუფლებისაკენ.

ღირს დაფიქრებად და აღსასრულებლად! ლადო ძირი, ზუგდიდი

მსხეთა უსსოელთა რჩევით უნდა დაკავდეთარო?! უნდა დაკავდეთარო?!

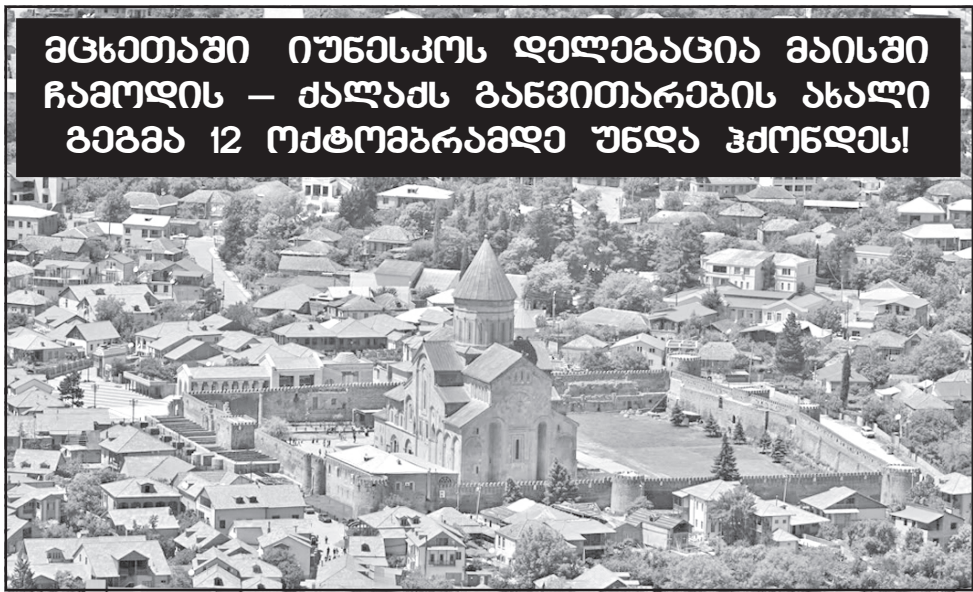
რასან ჩვენ ამის თაზი არ გვაქვს, სხვამ უნდა გვანახოს, როგორი უნდა იყოს მსხეთა-ქალაქი?!

მსხეთის ქალაქის განვითარების გეგმასთან დაკავშირებით საქართველოში იუნესკოს ექსპერტები მისში ჩამოვიდნენ, ამის შესახებ „კომერსანტს“ მცხეთის საკრებულოს წევრმა რევაზ მამულაშვილმა განუცხადა. მისივე განცხადებით, გენერალურ გეგმაზე მუშაობა 12 ოქტომბრამდე უნდა დასრულდეს.

ჩვენ წერილი მივიღეთ იუნესკოდან, სადაც პირდაპირ არის მინიშნებული, რომ გეგმის მუშაობაში ჩართული უნდა იყოს მუნიციპალიტეტი და ეს უნდა იყოს ფართო კონსენსუსის საგანი. ეს წერილი გადაეგზავნათ კულტურის სამინისტროს, ძეგლთა დაცვას, იუნესკოს წარმომადგენლობას და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს. ამ წერილზე დანართის სახით არის ჩვენი წერილი და აღნიშნულია, რომ პროცესში ჩართულმა მხარეებმა უნდა გამოიყენონ ეს წერილი სახელმძღვანელოდ და გათვალისწინებული იყოს ჩვენი მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ ველოდებით იუნესკოს დელეგაციას, პირადად უნდა ჩამოვიდნენ ექსპერტები და გვანახონ, რადგან სამს უხაროდ, ჩვენ ცუდი კუთხით ვაჩვენებ ჩვენი ქალაქის პოტენციალი, განუცხადა „კომერსანტს“ მამულაშვილმა.

მისივე განცხადებით, იუნესკოს ექსპერტი განსაზღვრავს, რა სჭირდება ქალაქს და როგორი უნდა იყოს გენერალური გეგმა. ამასთან, ის თავადვე დაესწრება იმ პროცესებს, რაც განხორციელდება, ეს იქნება ტენდერი თუ სხვა ტექნიკური სამუშაოები.

ამის შემდეგ უკვე კონკრეტულად კულტურული მემკვიდრეობის კუთხით ჩამოვა ექსპერტი და ჩვენს მუნიციპალი-

მცხეთაში იუნესკოს დელეგაცია გაიხილეს ჩამოვლით – ქალაქს განვითარების ახალი გეგმა 12 ოქტომბრამდე უნდა ჰქონდეს!

ტეტთან და ძეგლთა დაცვასთან ერთად გაივლის დოკუმენტის პარამეტრებს, რასაც ქალაქის გენერალური გეგმა ჰქვია. ანუ ამ დროისთვის ჩვენი მთავარი მიღწევაა, რომ ჩამოვლით დამოუკიდებელი არბიტრი, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტებით იხელმძღვანელებს და ამავე დონის დოკუმენტის შექმნაში დაგვეხმარება, დასძინა მამულაშვილმა.

ამასთან, როგორც მამულაშვილი აცხადებს, იუნესკომ ფაქტობრივად, დროში განვიწილი გეგმა წარმოადგინა. მისიდან სექტემბრამდე უნდა დასრულდეს ეს პროცესი და მითითებულია, რომ 2017 წლის 12 ოქტომბრამდე ამაზე მუშაობა უნდა დაკავშირდეს. ჩვენც ყველანაირად მხარს ვუჭერთ, რომ ეს

პროცესი დროულად დასრულდეს, ამბობს რევაზ მამულაშვილი.

შეგახსენებთ, მცხეთის განვითარების გეგმა, რომლისთვისაც სარეზერვო ფონდიდან 160 ათასი ლარი გამოიყო და შემსრულებელმა კომპანია შპს „სალი 2011“-მა მიიღო, საკრებულომ დაინუნა. როგორც „კომერსანტმა“ გაარკვია მიუხედავად იმისა, რომ იუნესკომ და შემდეგ უკვე მცხეთის საკრებულომ ქალაქის განვითარების ახალი გეგმა არ მოინონა, კომპანიას გეგმის თავიდან შემუშავების ვალდებულება არა აქვს. როგორც რევაზ მამულაშვილმა განაცხადა ქალაქის მინათსარგებლობის გენერალური გეგმის პროექტთან დაკავშირებით ახალი სამუშაო ჯგუფი უკვე შექმნილია და

მასში დანუნებული გეგმის ავტორები ჩართული არ არიან.

იმის გამო, რომ მცხეთის გენერალური გეგმა ვერ დამტკიცდა, მთავრობამ მცხეთაში მიწების გასხვისებასა და მშენებლობებზე მორატორიუმი 2 წლით გაახანგრძლივა, როგორც „კომერსანტს“ კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს იურიდიული სამსახურის უფროსმა თეო ონიანმა განუცხადა, თუ საკრებულო მორატორიუმის ვადის ამონუნრვამდე შეძლებს აღნიშნული დოკუმენტაციის მიღებას, მორატორიუმიც ვადაზე ადრე შეწყდება.

მორატორიუმი ანუ ქალაქმშენებლობის შეზღუდვის არეალი მცხეთაში განისაზღვრა იმის გამო, რომ დღეს ქალაქს არ გააჩნია სრულყოფილი ქალაქმშენებლობითი დოკუმენტაცია, ეს არის მინათსარგებლობის გენერალური გეგმა და განაშენიანების რეგულირების გეგმა, რაც საფრთხეს წარმოშობს, რომ მცხეთაში მშენებლობები წარმართოს ისევე ქართულად, როგორც ეს დღესდღეობით არის თბილისში და მივიღოთ ისტორიული იერსახისთვის შეუსაბამო შენობა-ნაგებობები. იუნესკოს რეკომენდაციებიც იყო, რომ შეზღუდვები დაწესებულიყო მთავრობის მხრიდან მანამდე, სანამ არ გვექნებოდა სრულყოფილი ქალაქმშენებლობითი დოკუმენტაცია. შარშან წლის ბოლომდე მცხეთის მუნიციპალიტეტს უნდა შეემუშავებინა მინათსარგებლობის გენერალური გეგმა, რის მიხედვითაც შეიქმნებოდა განაშენიანების რეგულირების გეგმა. სამს უხაროდ, ეს ვერ მოხერხდა, თვითონ მცხეთის მუნიციპალიტეტმა დაინუნა მათ მიერ დაქირავებული ჯგუფის შემუშავებული პროექტი. და მორატორიუმის ვადის გასვლის დროს აღმოჩნდით ზუსტად იმავე მდგომარეობაში, რა მდგომარეობაში იყო მორატორიუმის შემოღებამდე. შესაბამისად, რადგან არ იყო არ კუთხით წინ გადადგმული ნაბიჯები, მთავრობამ მიიღო მისი განხანგრძლივების გადაწყვეტილება. თუ მოხდა და 3 თვეში შეიმუშავებენ დოკუმენტს, 3 თვეში უნდა დასრულდეს მორატორიუმიც. მისი მიზანი არის მხოლოდ და მხოლოდ ის, რომ გვექნდეს სრულყოფილი ქალაქმშენებლობითი გეგმა, განაცხადა თეო ონიანმა.

ნათია სოსიაშვილი

საქართველოში მდიდარი ტურისტები არ ჩამოვა – ასეთ შეფასებას აკეთებენ „კომერსანტთან“ საუბრისას ტურიზმის სფეროს სპეციალისტები. როგორც გაირკვა, ტურისტების მიერ განუვლი ნარჩენების ოფიციალური სტატისტიკა არ არსებობს, თუმცა, არაოფიციალურად და ექსპერტული დაკვირვებით, საქართველოში ძირითადად მცირეობის რაოდენობა და შესაბამისად, დაბალი გადახდისუნარიანი ტურისტები ჩამოვლის, რომელიც ყველა თეთრს ითვლის. მათი ინფორმაციით, ჩვენთან მდიდარი სეგმენტის ტურისტები საკმაოდ ცოტაა.

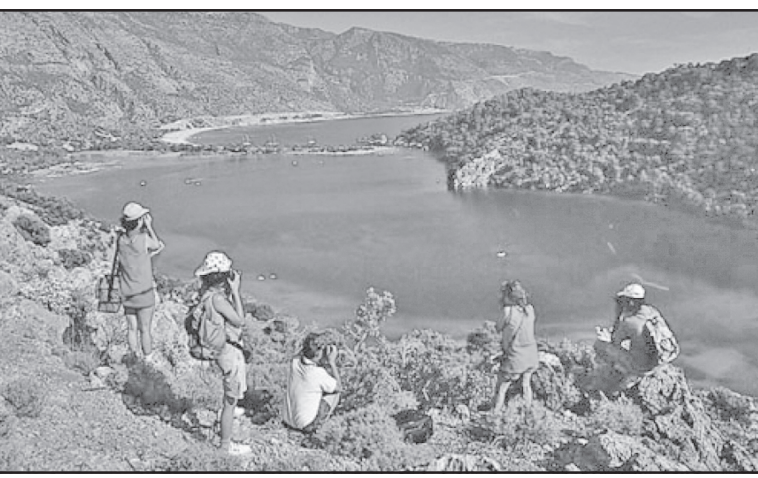
ტურიზმის ექსპერტი შალვა ალავერდაშვილი აცხადებს, რომ საქართველოში ნაკლებად მხარჯველი ტურისტები ჩამოვლის. თქვენ რომ იყოთ მდიდარი, საქართველოში არ ჩამოხვალთ – აცხადებს ალავერდაშვილი. მისი თქმით, აქედან გამოსავალი კერძო სექტორმა უნდა ნახოს. როგორც ალავერდაშვილი განმარტავს, ერთადერთი, რაც მთავრობამ უნდა გააკეთოს, არის ის, რომ ქვეყანა უსაფრთხო გახადოს, რათა ყველა ტურისტმა თავი დააცულად იგრძნოს. მისი განცხადებით, ამის შემდეგ ტურიზმი თავისით განვითარდება.

ეს თანდათან უნდა მოვიდეს. მთავრობა ხომ არ გაიქცევა და ხომ არ ეტყვის, მილიონერებო ჩვენთან ჩამოვლითო? აქედან გამოსავალი დროა. ერთბაშად არაფერი არ ხდება. იმ ქვეყანაში, რომელსაც არც ისე კარგი რეპუტაცია აქვს, არ ნახვალ. თავიდან ისრაელიდან ძალიან დაბალი გადახ-

საქართველოში მდიდარი ტურისტები არ ჩამოვა?!

რატომ არ არის საქართველო მაღალბიუჯებიანი მოგზაურებისთვის საინტერესო?

დისუნარიანი ტურისტები ჩამოვლიდნენ, ყოველწლიურად ეს კონტიგენტი იცვლება. გასული წელს უკვე საკმაოდ მხარჯველი ებრაელებიც ჩამოვიდნენ, – აცხადებს ალავერდაშვილი. შემომყვან ტუროპერატორთა ასოციაციის თავმჯდომარე

ია თაბაგარი განმარტავს, რომ ოფიციალური სტატისტიკა იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენს ხარჯავს ქვეყანაში შემო-

სული ტურისტი, მის ორგანიზაციას არ გააჩნია. მისი მტკიცებით, ამას სერიოზული კვლევები სჭირდება.

რაც შეეხება ზოგად პოზიციას, თაბაგარი განმარტავს, რომ ბოლო პერიოდში საქართველოში ისეთი ქვეყნის მოქალაქეები შემოდიან, რომელთაც კულტურული თვალსაზრისით ბევრი საერთო არ გვაქვს. კერძოდ, არ ვიცით მათი ენა,

კულტურა, რელიგია. თაბაგარი აცხადებს, რომ კარგი იქნება, თუ საქართველოს პრიორიტეტი დასავლეთ ევროპიდან და ჩრდილოეთ ამერიკიდან ტურისტების მოზიდვა იქნება. როგორც თაბაგარი აცხადებს, ამ მიმართულებით მას შტაბური მარკეტინგია გასაკეთებელი, ასევე ქვეყანაში ტურიზმი განხილული უნდა იყოს 10-20-30-წლიან პერიოდზე.

თაბაგარის განმარტებით, ტურიზმი არის კომერცია, მაგრამ არის კულტურის გაზიარებაც. შედეგად, როდესაც დასავლეთ ევროპელი ტურისტები საქართველოში მოგზაურობას დაიწყებენ, აქაური სერვისმომწოდებლები იძულებულნი იქნებიან, ხარისხი გააუმჯობესონ. გარდა ამისა, ეს ინვესტიციების მოზიდვის საშუალება გახდება.

მისი თქმით, ტურიზმის ეროვნულ სააგენტოს განვითარების სტრატეგია შემუშავებული აქვს, თუმცა, ის მოკლევადიანია. „მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში ფიქრობენ იმაზე, თუ სად ხედა-

ვენ თავიანთ ქვეყანას 20 წლის შემდეგ, ჩვენთან ამას ვერავინ ვერ ხედავს. ქალაქები – ზათუმი და თბილისი ბეტონის ჯუნგლებად გადაიქცა, ეკოლოგიური ფონი ძალიან მძიმეა. კულტურას ვკარგავთ. რეგიონებს რომ გადავხედოთ, ნაგვითაა საგვს. რისთვისაც ხალხი აქ ჩამოვლის, ის 10-20 წლის შემდეგ აქ აღარ დახვდებათ. მე ამის შიში მაქვს. ყველა ხეობაში კეთდება ჰესები. ხომ შეიძლება დარჩეს რამდენიმე ხეობა, რომელიც ეკოლოგიურად სუფთა იქნება. იგეგმება და იგეგმება მცირე და საშუალო ჰესების მშენებლობა, მე მათი მშენებლობის წინააღმდეგი არ ვარ, ეს ეკონომიკისთვის საჭიროა, თუმცა, ხომ შეიძლება რამდენიმე ხეობა დავიტოვოთ იმისთვის, რომ სათქმელი გვექნდეს – კავკასიის მთებში ჯერ კიდევ არის ადგილები, სადაც შეიძლება ეკოტურიზმი განვითარდეს“, – აცხადებს თაბაგარი. შეგახსენებთ, საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვიციანიშვილმა გაეროს მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის ევრაზიის მთის კურორტების მესამე კონფერენციაზე სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა, რომ 2016 წელს ტურიზმიდან შემოსავლებმა გადააჭარბა 2 მილიარდ დოლარს. როგორც პრემიერ-მინისტრმა აღნიშნა, ტურიზმის ინდუსტრიის განვითარებისადმი მთავრობის თანმიმდევრული და ეტაპობრივი მიდგომის შედეგად, საქართველოში დაფიქსირდა საერთაშორისო სტუმრების რაოდენობის მნიშვნელოვანი ზრდა.

სოფო ძსოვრავი

მძველი კი გახსოვთ საშინელი ისტორიები, რომლებიც გვიამბობს ლიბერალმა ისტორიკოსებმა. ათი წელი — დაჭმუჭნილი გაზეთისთვის სტალინის პორტრეტით. და აქ არის რეალური შემთხვევა: კიტრის მწილის შესვლა ჟურნალ „ბოლშევიკში“ ამ ჟურნალის ფურცლების შემდგომი დაჭმუჭნითა და ამოხვევით. და ამ ფაქტით ტკობა დიდ ეკრანზე. სურათში ამ ეპიზოდს საკმაოდ დრო ეთმობა, და ჟურნალის ყდა ნაჩვენებია დიდი პლანით. ორჯერაა ნაჩვენები, ასე რომ, ვერ შენიშნო ეს ყოველად შეუძლებელია. ბორის შუმიაცკი, ვინც ამ შემთხვევაზე ლაპარაკობს, მოგონებებში ამბობს: „ჩვენების დროს ძალიან იცინოდნენ... ჩვენების შემდეგ კობამ და სხვებმა მიუთითეს, თუმცა ფილმს უყურებენ და კვლავაც უყურებენ კარგად, მაგრამ მასში რომაა მთელი რიგი ადგილები, რომლებიც დაზუსტებას საჭიროებენ“.

რა „დაზუსტებანი“ შეიტანა სტალინი? კიტრსა და ჟურნალ „ბოლშევიკზე“ სიტყვაც არაა. ადგილები, რომლებსაც სჭირდება დაზუსტება, სტალინის აზრით, შემდეგია: „პირველი — ესაა სჩანდეს, რომ ზაიცევიმა მეურნეობრიობის თავისი „სისტემით“ სერიოზული ზიანი მიაყენა სხვა საწარმოებსა და სახელმწიფოს ან პირადად ეწეოდა მომხვეჭელობას, ადგილ-ადგილ ზედმეტად ბევრს ლაპარაკობენ. რაიკომის მდივანი ლაცისან საუბარში გამოიყურება მუხასავით, წარმოუსახავად“.

ეს ესაა ყველა დაზუსტება. არ არის ბევრი. ერთი სიტყვაც არაა ანტისოვეტიზმზე და ტროცკიზმზე. მხოლოდ ტექნიკური შესწორებები.

მეტად საინტერესოა დიალოგიც სტალინსა და მამსიმ გორკის შორის (გორკი არა მხოლოდ არ იყო ანტი-სტალინელი მწერალი, არამედ დიდად აფასებდა იოსებ ბესარიონის ძეს. მაგალითად, 1935 წელს საკოლმეურნეო ყრილობის დელეგატებს მან მისწერა: „როგორი უბრალოა და ხელმისაწვდომი გონიერი სტალინი“. 1930 წლის 29 ნოემბერს მწერალმა ბელადმა გაუგზავნა წერილი, რომელშიც წერდა, რომ „საბჭოთა პრესა არასათანადო ყურადღებას უთმობს ახალს, დადებითს, უპირატესობას ანიჭებს ნაკლოვანებების წარმოსახვას“. ესე იგი ჩვენი ქვეყნის იმ მოქალაქეებს, ვინც დღეს უკმაყოფილოა რუსეთის თანამედროვე მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით, რომლებსაც უყვართ შავ-ტუხები და ნეგატივი და უკიდურესად უხალისოდ უჩვენებდნენ ახალ ქარხანას ან ახლად გახსნილ საბავ-

იოსებ სტალინი და მაქსიმ გორკი

შვო ბაღს, შეუძლიათ ჩათვალონ თავი გორკის ანამოზიარებულად. დამახასიათებელია სტალინის პასუხი, რომელიც გაიგზავნა იტალიაში, სადაც მწერალი ცხოვრობდა. როდესაც მას კითხულობთ, ყურადღება მიაქცევთ იმას, თუ ორიდან რომელი გამოდის კრიტიკის მხარდასაჭერად.

„ჩვენ არ შეგვიძლია თვითკრიტიკის გარეშე არაფრით არ შეგვიძლია, ალექსეი მაქსიმის ძევ. უიმიოდ გარდაუვალია მოდუნება, აპარატის ლპობა, ბიუროკრატიზმის ზრდა, მუშათა კლასის შემოქმედებითი ნაშრომების ჩაშლა. რასაკვირველია, თვითკრიტიკა მასალას აძლევს მტრებს. ამაში თქვენ სრულიად მართალი ბრძანდებით. მაგრამ იგი იძლევა მასალას (და ბიძგსაც) ჩვენი წინსვლისთვის, მშრომელთა სამშენებლო ენერჯის გახსნისთვის, შეჯიბრების განვითარებისთვის, დამკვეთი ბრიგადებისათვის და ა.შ. უარყოფითი მხარე იფარება და იმალება დადებითით. შესაძლებელია, რომ ჩვენი ბეჭდვითი სიტყვა ზედმეტად წინ სწევს ჩვენს ნაკლოვანებებს, ზოგჯერ კი (უნებლიეთ) აფიშირებასაც კი უკეთებს მათ. ეს შესაძლებელია და სააღმათოც კი. და ეს, რასაკვირველია, ცუდია. ამიტომ თქვენ მოითხოვთ გაუთანაბროთ (ვიტყვოდა — გადაფაროთ) ჩვენი ნაკლოვანებები ჩვენს მიღწევებს. და ამაში თქვენ, რა თქმა უნდა, სწორი ხართ. ჩვენ ამ ხარვეზს შევავსებთ აუცილებლად და გადაუდებლად, ამაში შეგვიძლიათ, ეჭვი არ იქონიოთ“ (ი.ბ. სტალინი).

ეს მართლაც საინტერესოა. სტალინი კრიტიკის მომხრეა, გორკი მას გადაჭარბებულად და საზიანოდ მიიჩნევს. და ეს უკვე 1930 წელია — ტროცკი ჩამოშორებულია, და „დესტალინიზატორები“ გვეუბნებიან გამარჯვებული სტალინური ხაზის აბსოლუტური ხელისუფ-

ნიკოლაი სტალინი ცილდაწამებული გენერალისიმუსი

ვიხსენავთ ერთად

ლების შესახებ. (სხვათა შორის, სტალინის ამავე წერილში გორკისადმი ჩვენ შეგვიძლია ნავიკითხოთ იოსებ ბესარიონის ძის აზრები, რომლებიც გვეხმარება გავიგოთ მისი არასიყვარული ამხანაგ დემიან ბედნიადმი:

თქვენ სრულიად მართალი ბრძანდებით, რომ ჩვენ პრესაში გამეფებულია დიდი გაურკვევლობა ანტი-რელიგიური პროპაგანდის საკითხებში. ზოგჯერ უშვებენ ზებუნებრივ სისულელეებს, რაც მტრის წისქვილზე ასხამს წყალს. ამ დარგში უამრავი სამუშაო გველის, მაგრამ მე ვერ კიდევ ვერ მოვასწარი მოვლაპარაკებოდი ამხანაგ-ანტირელიგიულ თქვენს წინადადებებთან დაკავშირებით. შემდგომ მოგწერთ ამის შესახებ“.

ძალიან კარგი ურთიერთობა ჰქონდა სტალინს კულტურის სხვა „შემადგენელ ნაწილებთან“ — კომპოზიტორებთან. აი, ნანყვეტი ტიხონ ხრენნიკოვთან საუბრიდან. საუბარი, სხვათა შორის, მიმდინარეობს 1939 წელზე. როდესაც ყველა, ლიბერალური წყაროების თანახმად, ცხოვრობდა შიშსა და საშინელებაში. მაგრამ მხოლოდ კომპოზიტორმა ხრენნიკოვმა რატომღაც ეს არ იცის. თუმცა ცხოვრობდა იმ დროს და ერთხელ ძლიერაც შერცხვა სტალინის წინაშე. ჩვენ ხომ გვეუბნებიან, რომ მას ყოველთვის უნდოდა, მოეკლა ვინმე თავისზე უფრო ჭკვიანი, ნიჭიერი და პერსპექტიული, მაგრამ რეალობაში სტალინი სხვაგვარი იყო. როგორი? ნორმალური ადამიანი.

„ტ.ხრენნიკოვი... სტალინი, მოლოტოვი და ვოროშილოვი მოვიდნენ თეატრში ჩემი ოპერის მოსასმენად... გამოვიდა ისე, რომ ამ საღამოს კიევიში ვიყავი. წარმოიდგინეთ, ამავე ოპერის პრემიერაზე, ვლადიმერ ნემიროვიჩ-დანჩენკომაც ხომ გამაფრთხილა, ამბობდა, რომ არ წავსულიყავი. საქმე ისაა, რომ მან მოიწვია სტალინი და უთხრა, რომ ერთ-ერთ უახლოეს სპექტაკლზე მოვა. მაგრამ მე კიევიში უნდა წავსულიყავი... და წავედი... ის კი სწორედ მომდევნო სპექტაკლზე მოვიდა!

— გეწყინათ?
ტ.ხრენნიკოვი: ის სიტყვა არაა. თქვენ უბრალოდ წარმოიდგინეთ: მე მივიღივარ კიევიში ჩემი ოპერის პრემიერაზე, გაზეთის გამყიდველები ყვირიან: „ამხანაგები სტალინი, მოლოტოვი და ვოროშილოვი ტიხონ ხრენნიკოვის ოპერის „გრიგალში“ დადგმაზე!“

— და რას მოგიყვით შემდეგ ნემიროვიჩ-დანჩენკო?
ტ.ხრენნიკოვი: მლანძღავდა! იმიტომ, რომ, მეუბნება, ამხანაგმა სტალინმა მიგვიწვია ლოუპში მე და თქვენ, გაუკვირდა, თქვენ რომ არ იყავით. აიო, მომიწია, ამეხსნა, რომ თქვენ ამავე ოპერის კიევის პრემიერაზე ხართ... რა უნდა მექნა? თმებს ვიგლეჯდი, მაგრამ უკვე გვიანი იყო“.

რით დამთავრდა საქმე? იმით, რომ სტალინი... სპექტაკლი შეაქო. მაგრამ ხომ შურიანი და ბოროტი იყო? არა, სტალინი იყო ნორმალური. ამიტომ ყველაფერი გაიგო და არ ეწყინა. ბოლოს და ბოლოს, მისი ვიზიტის ზუსტი თარიღი მართლაც ხომ არ იყო დაწინიებული. ათი წლის შემდეგ სტალინი ხრენნიკოვი საორგანიზაციო კომიტეტის გენერალურ მდივნად დაწინიდა, თანაც სტალინური პრემიების კომიტეტის მუსიკალური სექციის თავმჯდომარედ.

აი, კიდევ შემთხვევა, რომელიც აღწერს სტალინური პრემიის მიღების პროცედურას (იმავე ორგანიზაციის ტიხონ ხრენნიკოვის სიტყვებით). იგი იყო სავსებით თავისუფალი და დემოკრატიული. ყოველწლიურად თავდაპირველად მიმდინარეობდა კანდიდატურის განხილვა და ფარული კენჭისყრა სექციების მიხედვით. შემდეგ კანდიდატურებს განიხილავდნენ კომიტეტის პლენუმზე, და აქ კვლავ მიმდინარეობდა ფარული კენჭისყრა. მხოლოდ ამის შემდეგ საბოლოოდ ყალიბდებოდა სია. შემდეგ კი იყო პოლიტიბიუროს სხდომა, რომელიც ლებულობდა საბოლოო გადაწყვეტილებას.

„ტ.ხრენნიკოვი: ჩვენ განვიხილავდით კონსტანტინ სედიხის რომანს „დაურია“. შესანიშნავი რომანია, მე ის ნავიკითხე, ძალიან მომეწონა. მან გაიარა კომიტეტში ფარული კენჭისყრა, რეკომენდაციას უწევდნენ მეორე ხარისხის პრემიაზე. ერთადერთი ადამიანი, ვინც ამ წიგნის წინააღმდეგ გამოვიდა, ფადეევი იყო. მას სტალინი ეუბნება: „ამხანაგო ფადეევი, ეს ხომ პუბლიცისტიკა არაა, ეს მხატვრული ნაწარმოებია. მიმართა, რომ მასში შესანიშნავადაა ნაჩვენები პარტიის როლი. მხატვრულ ნაწარმოებში, რომანში ხომ არაა აუცილებელი აბსოლუტური სიზუსტით აჩვენოს ცალკეული ისტორიული ეპიზოდები, წერილმანი ფაქტები, რომლებიც აღიბეჭდა თქვენს შემეცნებაში, როდესაც იქ ცხოვრობდით. ეს შესანიშნავი წიგნია“.

ფადეევი კვლავ წინააღმდეგია: „ამხანაგო სტალინი, არ გეთანხმებით და ამ წიგნის კატეგორიული წინააღმდეგ ვარ“. და აგრძელებს თავის არგუმენტებს, ამტიკვებს თავისას. სტალინი მას ეუბნება: „ამხანაგო ფადეევი, ასე ხომ არ შეიძლება. ეს ხომ ლიტერატურული ნაწარმოებია, რომელიც უდიდესი ინტერესით იკითხება, მხატვრულადაა აღწერილი შორეულ აღმოსავლეთში ჩვენი რევოლუციის ერთ-ერთი ბრწყინვალე ფურცელი“.

— ფადეევი ედავებოდა? ესე იგი შეიძლებოდა სტალინთან დავა?

ტ.ხრენნიკოვი: რატომაც არა? ფადეევი არა მხოლოდ ედავებოდა, არამედ მეტად მკვეთრად ეწინააღმდეგებოდა სტალინს. შეთანხმებას, კონსენსუსს მათ ვერ მიაღწიეს.

შემდეგად, ფადეევი თავისაზე იდგა. მაშინ სტალინი პოლიტიბიუროს მიმართა: მამ, რა ვქნათ, მივცეთ პრემია სედიხს? და, ფადეევის აზრის წინააღმდეგოდ, პრემია მისცეს. აი სიტყვები ტიხონ ხრენნიკოვის, რომელიც რამდენჯერმე გვიყვებოდა ამ ისტორიას სხვადასხვა ვარიაციებით: „სტალინი სავესებით ნორმალური ადამიანი იყო“ (ტ.ხრენნიკოვის წიგნიდან „სტალინი მუსიკა ჩვენზე უკეთ იცოდა“).

საერთოდ, ტიხონ ხრენნიკოვის საუბრების მიხედვით თუ ვიშკვლებთ, სტალინური პრემიისთვის ღირსეული კანდიდატის არჩევნები იყო მეტად საინტერესო ღონისძიება, რომლის დროსაც შეიძლებოდა, გაგვეკეთებინა ბევრი მეტად საინტერესო ჩანახატი.

„ტ.ხრენნიკოვი: პირველსავე შემთხვევაში მან ჩემზე უზარმაზარი შთაბეჭდილება მოახდინა... იმით, რომ მან ყველაფერი იცოდა, რასაც განვიხილავდით. კანდიდატურები იყო არა მხოლოდ ლიტერატურული და ხელოვნებაში, არამედ მეცნიერებაშიც. მასსოვს ისტორიაში წიგნის განხილვა, რომელიც პრემიის მოსაპოვებლად აკადემიკოსმა გრევამ წარმოადგინა. ის მაშინ საბჭოთა ისტორიულ სკოლას ედგა სათავეში. სტალინი კითხულობს: „ამხანაგო გრევკო, თქვენ ნაიკითხეთ ეს წიგნი?“ გრევკოვი წითლდება, ოფლი ასხამს: „არა, ამხანაგო სტალინი, სამწუხაროდ, არ წამიკითხავს“. სტალინი: „მე კი, ამხანაგო გრევკო, სამწუხაროდ, ნავიკითხე ეს წიგნი“. და მან დაიწყო მისი დაწვრილებით, კონკრეტული და მეტად დამარწმუნებელი ანალიზი, მესხიერებით მოჰყავდა ციტატები წიგნიდან, ასახელებდა წიგნში დაშვებულ დამახინჯებულ ისტორიულ ფაქტებს. თმაქალია აკადემიკოსის სირცხვილისგან სულ ოფლში ცურავდა. მეშინოდა, რომ გული არ წასვლოდა“.

სტალინი პატივს სცემდა პროფესიონალების აზრს. ნებისმიერი დარგის პროფესიონალებს — მწერლებს, რეჟისორებს, მუსიკოსებს. აი, მცირე ისტორია, რომელიც ამის შესანიშნავი ილუსტრაციაა. სტალინური პრემიის მოსაპოვებლად ერთ-ერთი სიმფონიისთვის, ჟდანოვის წინადადებით, წარმოდგენილი იყო კომპოზიტორი გოლუბევი. კომისიის წევრებმა, რომლებსაც ესმოდათ,

ტიხონ ხრენნიკოვი

თუ ვისი პროტეჟე იყო გოლუბევი, მისცეს ხმა „დაიას“. როდესაც მზა სიები მიუტანეს სტალინს, მან იკითხა:

— გოლუბევი... სიმფონია... ყველა თანახმაა, ერთი — წინააღმდეგი. ვინ არის ის ერთი?
— შოსტაკოვიჩი, ამხანაგო სტალინი.
— ამხანაგ შოსტაკოვიჩს მუსიკაში ჩვენზე მეტი ესმის, — თქვა სტალინი და ამოშალა გოლუბევი ლაურეტების სიიდან.

იმავეს, პრაქტიკულად, იგივე სიტყვებით, ამბობს ტიხონ ხრენნიკოვიც. კანდიდატურების ერთ-ერთი განხილვის დროს მან წამოაყენა წინადადება, პრემიით დააჯილდოონ ნეჩიპორენკო, რომელიც ვირტუოზულად უკრავდა ბალალაიკაზე. იმდენად ვირტუოზულად, რომ მას „ოისტრახს ბალალაიკაზე“ უწოდებდნენ, ადარებდნენ მევიოლინე ოისტრახს, რომელიც მაშინ ძალიან სახელგანთქმული იყო. ყველა თანახმაა.

თარგმანი
ზურაბ ლომიძემ
(ბაზრქაშაძე იმწემა)

აპრიკული კონგრესების რეჟიმის საქართველოსთვის მებრძოლად გულისხმობს

დედა ენის კვირული ზურაბ შვანიას სახელობის სკოლაში

ზურაბ შვანიას სახელობის სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლა დედა ენის დღესთან დაკავშირებით 13-დან 21 აპრილის ჩათვლით მართავს დედა ენის კვირულს სკოლის ათივე რეგიონულ სასწავლო ცენტრში, სადაც გაიმართება თავისუფალი გაკვეთილები, რომლებიც იაკობ გოგებაშვილის ნაწარმოებების კითხვას დაეთმობა. (ახალქალაქი, ნინოწმინდა, წალკა, გარდაბანი, ლაგოდეხი, მარნეული, ბოლნისი, დმანისი, ლაგოდეხი და ახმეტა).

დედა ენის კვირულში სკოლის მსმენელებთან ერთად ჩაერთვებიან ადგილობრივი ახსაზმლები და მონაწილე სტუმრები.

დედა ენის კვირულის მიზანია ქართული ენის სწავლების სპეციალიზაცია და ეროვნული უმცირესობების ინტეგრაცია ერთიან სახელმწიფოებრივ სივრცეში. ასევე სკოლის მიზანია, სტუმრებს გავაცნოთ შვანიას სკოლის საქმიანობის შედეგები.

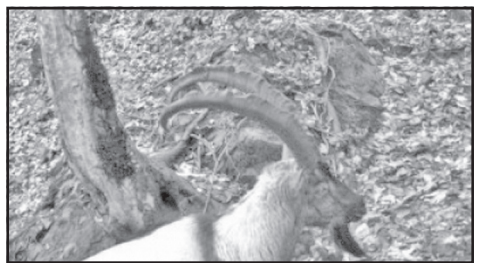
ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიებზე ნიაშორი გამორჩა

ბარამოს დაცვის სამინისტროს ინფორმაციით, ცხოველი ლაგოდეხის ნაკრძალში ერთ-ერთმა ფოტო-მახემ გადაიღო.

ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიებზე ფოტო მახეები CNF-ის (CNF 2 Caucasus Nature Fund) მხარდაჭერით, ჯიხვის ალრიცხვისთვის დაყენდა.

პროექტს დაცული ტერიტორიების სააგენტო NACRES-თან (NACRES/ნაკრესი) ერთად ახორციელებს.

ნიაშორი საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი ცხოველია და ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიებზე ისტორიაში პირველად ნიაშორი გამოჩნდა.

ნატო, როგორც უსაფრთხოების დაცვის შეუცვლელი გარანტი, რუსეთის აგრესიული პოლიტიკა და რუსეთის მიერ შევიწროებული მსოფლიო ქვეყნები, რომლებსაც მეტი მხარდაჭერა უნდა აღმოუჩინონ ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა და ნატომ - ასეთია ძირითადი აქცენტები ორპარტიული რეზოლუციისა, რომელიც 6 აპრილს წარმომადგენელთა პალატაში წარადგინეს აშშ-ის დემოკრატიკონგრესმენმა სტივ კოენმა და რესპუბლიკელმა კონგრესმენმა ჯონ შიშუსმა. რეზოლუციის ტექსტის მიხედვით, ნატო კვლავაც რჩება „ყველაზე მნიშვნელოვან და გადამწყვეტ“ დამაკავშირებელ უსაფრთხოების მექანიზმად აშშ-სა და ევროპას შორის. ტექსტში ნათქვამია ასევე, რომ ნატოში გაწევრიანების საშუალება უნდა მიეცეთ პარტნიორ ქვეყნებს. ორპარტიულმა რეზოლუციამ კმაყოფილი დატოვა თბილისი.

აშშ-ის საკანონმდებლო ორგანოს წარმომადგენლობითი პალატისთვის წარდგენილი რეზოლუცია კიდევ ერთხელ ადასტურებს აშშ-ის სრულ მხარდაჭერას ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნების, მათ შორის, საქართველოს, უკრაინის, მოლდოვის, ესტონეთის, ლატვიისა და ლიტვის ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მიმართ და საჭიროდ თვლის, რომ შეერთებულმა შტატებმა ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებს გაუზარდოს დახმარება პოლიტიკის, ეკონომიკისა და უსაფრთხოების მიმართულებებით. ტექსტის მიხედვით იოლი მისახვედრია თუ რომელი ქვეყნისგან სჭირდებათ დაცვა ნატოს წევრ და პარტნიორ ქვეყნებს და რომელი ქვეყანა მიიჩნევა დესტაბილიზაციის მთავარ წყაროდ. რუსეთი ტექსტში რამდენიმე ადგილას არის ნახსენები:

„რუსეთის აგრესიული ქმედებები მსოფლიო ქვეყნების - ნატოს წევრი და პარტნიორი სახელმწიფოების მიმართ, რაც მოიცავს ბალტიის საპროვინციის მრავალგზის დარღვევას, საქართველოს ტერიტორიის ოკუპაციას 2008 წელს, ყორიმის ანექსიას 2014 წელს და განგრძობად საფრთხევებს მოლდოვას ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მიმართ, - წარმოადგენს არა მხოლოდ ჰელსინკის დასკვნითი აქტის ვალდებულებებისა და ეუთოს შეთანხმებების დარღვევას, არამედ წარმოადგენს მთავარ ფაქტორს ევროპის დესტაბილიზაციის კუთხით“.

ნატოს პარტნიორი ქვეყნებისა და, მათ შორის, საქართველოს მხარდაჭერის აუცილებლობას დიდწილად მადლიერების გრძნობას უკავშირებს ორპარტიული რეზოლუციის ერთ-ერთი ავტორი და ინიციატორი, დემოკრატიკონგრესმენი სტივ კოენი. სოციალურ ქსელ ფეისბუქში, რეზოლუციის მნიშვნელობაზე წერისას, ის საგანგებოდ აღნიშნავს, რომ ნატო მსოფლიოში მიზნებს ემსახურება და შეერთებული შტატები ისევე უნდა დაუდგეს მხარში ნატოსა და აღმოსავლეთევროპულ პარტნიორებს, როგორც ისინი ედგნენ მხარში შეერთებულ შტატებს სამშვიდობო მიზნებში: დასავლეთ ბალკანეთში, ერაყში, ავღანეთსა თუ სხვაგან. ეს აქცენტი რეზოლუციის ტექსტშიც გვხვდება. აქვე აღნიშნულია, რომ შეერთებული შტატები მტკიცედ უჭერს მხარს ნატოს „ღია

კარის“ პოლიტიკას და აღიანსში იმ ქვეყნების განეწიანებას, რომლებსაც ეს სურთ და რომლებიც ამას იმსახურებენ. რეზოლუციაში ნახსენებია ასევე პარტნიორი ქვეყნებისთვის აღიანსის მიერ გაზრდილი მხარდაჭერა და, მათ შორის, ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტი.

წარმომადგენლობითი პალატაში შესულ ორპარტიულ რეზოლუციას მაღალ შეფასებას აძლევენ თბილისში. როგორც საგარეო საქმეთა მინისტრმა მიხეილ ჯანაშვილმა აღნიშნა, შეერთებული შტატების საკანონმდებლო ორგანო მტკიცედ და თანამიმდევრულად უჭერს მხარს საქართველოს ინტერესებს და ბოლო პერიოდში სენატში ინიცირებულ ასევე მნიშვნელოვან რეზოლუციას ახლა უკვე კონგრესმენტების მიერ მომზადებული დოკუმენტიც შეეცდება:

„... საქართველოს შესახებ არის ძალიან მნიშვნელოვანი გადამწყვეტილებები: ის, რომ მაქსიმალურად უნდა შეენუსი ხელი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის დაცვას, ასევე საქართველოს ინტეგრაცია

ციას ევროატლანტიკურ სივრცეში და ასევე ამერიკა-საქართველოს სტრატეგიულ პარტნიორობას... და ხაზია გასული საქართველოს პროგრესზე და იმ წარმატებებზე, რომლებიც საქართველოს აქვს ამ მიმართულებით. ეს არის გამოხატულება სწორედ მჭიდრო თანამშრომლობისა აშშ-ის კონგრესთან და იმ მხარდაჭერისა, რომელიც ჩვენ გვაქვს კონგრესში და ეს გამოხატულია ორპარტიული სრული მხარდაჭერით“.

ერთი შეხედვით, თითქოს, არსებითად ახალი არაფერია, შეერთებული შტატების მხრიდან ადრეც ბევრჯერ მოგვისმენია რუსეთის აგრესიული ქმედებების კრიტიკა და რუსეთის მიერ შევიწროებული ქვეყნების დახმარების სურვილი, მაგრამ, როგორც პოლიტოლოგმა გიორგი გობრონიძემ უთხრა რადიო „თავისუფლებას“, იმის გარდა, რომ მეტად მნიშვნელოვანია მთავარი სტრატეგიული პარტნიორის მხრიდან საქართველოს მხარდაჭერის ნებისმიერი ასეთი გამოხატულება, ეს არის ასევე გარკვეული სიგნალი, რომ საქართველოს შეუძლია სათანადო როლი მოიხრგოს იმ რეალობაში, როცა ტრამპის ამერიკა იბრუნებს ლიდერის როლს და ააქტიურებს საგარეო პოლიტიკას:

საქართველო ნატოს ერთგული რჩება და ეს კიდევ ერთხელ გამოვლინდა 10 აპრილს, როდესაც თბილისში ნატო-საქართველოს სახალხო დიპლომატიის ორდღიანი ფორუმი გაიხსნა. როცა მონაწილეებს მისასალმებელი სიტყვით მიმართავდა, საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვიციანიშვილმა იმედიანად ილაპარაკა ნატო-საქართველოს დაახლოებაზე, ევროატლანტიკური ინტეგრაციის პროცესებზე და მადლობა გადაუხადა ყველას, ვინც გვერდში უდგას საქართველოს აღიანსში განეწიანების გზაზე. ნატოსა და საქართველოს კიდევ უფრო დაახლოების აუცილებლობასა და პერსპექტივებზე ილაპარაკა ნატოს გენერალური მდივნის თანამშემწე სახალხო დიპლომატიის საკითხებში ტაკან ილდემმა და რეგიონში დესტაბილიზაციის მთავარ წყაროდ მანაც რუსეთი დაასახელა. 10 აპრილს ცნობილი გახდა, რომ რამდენიმე კვირაში საქართველოს ნატოს გენერალური მდივანი იენს სტოლტენბერგი ესტუმრება და მონაწილეობას მიიღებს ნატოს საპარლამენტო ასამბლეის მუშაობაში. მასშტაბურ წარმომადგენლობით ღონისძიებას საქართველო 26-29 მაისს უმასპინძლებს.

ლელა კუჩუღია

რძის პროდუქტები მოტახილობებისგან დაგინაპო

ამერიკელმა მეცნიერებმა გაარკვეეს, რომ საშუალო ასაკის ადამიანებმა დღეში მინიმუმ სამი ულუფა რძის პროდუქტი უნდა მიიღონ, რათა ძვლები უფრო გაუმკვრივდეთ და მოტახილობისგან თავი დაიცვან.

მეცნიერთა თქმით, ამისთვის მათ ნაყინი და ნალევი ვერ დაეხმარებათ, რადგან ეს პროდუქტები კვებით ღირებულებებს ნაკლებად შეიცავს. ამის გარდა ნაყინი და ნალევი ხელს უწყობს სისხლში ცხიმისა და შაქრის მომატებას.

3212 ადამიანის გამოკითხვამ აჩვენა, რომ უმჯობესია, ავირჩიოთ დაბალცხიმოვანი რძე და რძის პროდუქტები. მათში ბევრია ცილა, კალციუმი, ვიტამინი და ცოტაა გაჯერებული ცხიმი. მსგავსი რაციონი აფერხებს ოსტეოპოროზის განვითარებას, რომელიც დამახასიათებელია ძვლის სიმკვრივის დაბალი მაჩვენებლისთვის.

ამ პრობლემას მსოფლიოში მილიონობით ხანდაზმული ადამიანი აწყდება. სტატისტიკის მიხედვით 50 წლის ასაკის ზევით მქონე ყოველ მეორე ქალსა და ყოველ მესამე მამაკაცს ძვლების გათხელების მიზეზით ხშირი მოტახილობები აღენიშნებათ.

ეროვნული კინოსტანდარტის კონკურსი მესამედ ტარდება

შპსი რამდენიმე დღეა საქართველოში ანიმაციური ფილმების ფრანგი პროდიუსერი ოლივიე კატერინი იმყოფება.

იგი ფრანგული ინსტიტუტის მხარდაჭერით ეროვნულ კინოცენტრში ვორქშოპებს ატარებს. ვორქშოპებს ეროვნული კინოცენტრის, ანსის და ნიქოზის კინოფესტივალების ერთობლივი კონკურსის გამარჯვებული 5 პროექტის ავტორები ესწრებიან.

პარასკევს, 14 აპრილს ეროვნულ კინოცენტრში ვორქშოპის მონაწილეები მათ პროექტებს

წარუდგენენ ოლივიე კატერინს. რჩეული პროექტის ავტორი კი ზაფხულში საფრანგეთში ანსის ანიმაციური ფილმების საერთაშორისო ფესტივალზე გაემგზავრება.

ეროვნული კინოცენტრის, ანსისა და ნიქოზის კინოფესტივალების ერთობლივი კონკურსი მოკლემეტრაჟიანი ანიმაციური ფილმის განვითარებაზე წელს მესამედ ტარდება.

პირველ წელს გამარჯვებული ანა ჩუბინიძე გახდა, რომელმაც ანსიში ცნობილი ანიმაციური ფილმების სტუდიის „ფოლიმაჟი“ დაინტერესება შეძლო და სწორედ ასე შეიქმნა პირველი ქართულ-ფრანგული კოპროდუქცია ანიმაციაში „ჯიბის კაცი“.

კონკურსის შარშანდელი გამარჯვებულები კი ტატო კოტეტიშვილი და სანდრო ქათამაშვილი წარმატებით აწარმოებენ მოლაპარაკებებს ფრანგ პროდიუსრებთან.

კონკურსის წლებანდელი გამარჯვებულის გამოვლენის შემდეგ, ოლივიე კატერინი მას უკვე ანსის კინოფესტივალზე წარსადგენად მოამზადებს.

არ დაპიჯიყით სიკეთისთვის გადაღებული ნაბიჯი

მოზარდ მაყურებელთა ქართულ თეატრში დაიდგა ცნობილი მწერლის რეზო მიშველიძის, პიესა „არ დამივიწყო“. იგი მწერლის რამდენიმე მოთხრობის გაერთიანებით სპეციალურად ამ თეატრისთვის შეიქმნა. მისასაღებელია, რომ უკვე მივიწყებას მიცემული აფხაზეთის ომის ტრაგედია ახალგაზრდა თაობას კვლავ შეახსენებს. ბატონ რეზოსთვის ეს თემა ორმხირვანა აქტუალური. ერთი მხრივ ქვეყნის ოკუპირების საკითხი, რომლის შესახებაც იგი ყოველთვის მკვეთრად გამოხატავდა თავის პოზიციას. მეორე მხრივ კი პირადული ტკივილი, რომელიც ამ ომში, მისი ვაჟის არიოს დაღუპვასთანაა დაკავშირებული.

პიესა უფრო ლიტერატურული სახეობისაა, ვიდრე სპეციალური და მხატვრული მოქმედება. პიესისთვის დამახასიათებელი მოქმედება პირთა ქმედითი დიალოგების ნაცვლად ვხედავთ გმირთა მონოლოგებს, რაც სპექტაკლის მოქმედებას მონოტონურს ხდის. სპექტაკლში კი მწერლის თხრობა მინიმუმამდე დაყვანილი სცენურ მოქმედებაში უნდა გადაზრდილიყო. პროლოგსა და ფინალში მწერლის მონოლოგის გარდა დანარჩენ ეპიზოდებში თხრობითი ფორმა უნდა შეცვლილიყო დიალოგებითა და მოქმედებით, რაც სპექტაკლს მეტ ელფერს შესძენდა.

სცენოგრაფმა ნ. ჩიტაიშვილმა სრულიად თეთრი ფერის გარემო შექმნა. სცენაზე მდგარი ხე სიცოცხლის სიმბოლოდ აღიქმება, სიღრმეში კი ვაგონი მოჩანს, საიდანაც მწერალს თავისი წარსულის პერსონაჟები ეცხადებიან და მათთან საუბარ-კამათში აღადგენს ცხოვრებისეულ ჭეშმარიტებას.

სპექტაკლი იწყება მწერლის მონოლოგით დაღუპული შვილის შესახებ და ამ ტრაგედიით გამოწვეული განცდებით. მსახიობი პავლე ნოზაძე დიდი ემოციით წარმოასახავს გოჩა კლაძის შინაგან განწყობას, იმ სულიერ ტრაგედიას, რაც მოუწოდებელ ტკივილად გასდევს დარჩენილი ცხოვრების მანძილზე. მსახიობი თავიდანვე გვიჩვენებს გმირის სულიერ განწყობას, რასაც შვილთან საუბრისას მართავს, თუ რამდენად სწორი გადაწყვეტილება მიიღო ომში წასვლითა და დაღუპვით. მასში ჩანს მართოდ დარჩენილი მშობლის უმწეობა, რომელსაც უშვილოდ ცხოვრება ვერ წარმოუდგენია. რა ანუგეშებს გოჩა კლაძეს?

ფინალში გამოჩენილი შვილიშვილი (ი. ხვთისიაშვილი), რომ მან უნდა განაგრძოს სამშობლოსთვის თავდადება, მშვიდობა იქნება ეს თუ ომი. თავის გულსტივილში პ. ნოზაძე გამოჰყოფს თანამედროვე ძნელ დროში ახალი თაობის მიერ სამშობლოსთვის მსახურების აუცილებლობას. მართალია, მან შვილი დაკარგა, მაგრამ პატრიოტული საქმე უნდა გაგრძელდეს. მის შინაგან განცდაში შიშის, ოპტიმიზმის და სიამაყის იკითხება. მსახიობი პოლიფონიურად გადმოსცემს ამ განცდების მართებულად წარმორჩენას და თავიდან განცდილი უიმედობა რწმენით ევსება.

მსახიობი ვახტანგ ნოზაძე ახალგაზრდა გოჩას ასახიერებს. იგი მოქმედებაში კარგე გენაძესთან საუბრისას ერთვება. ამ ეპიზოდში მსახიობს დრამატურგიულად საშუალება როლის განვითარებისას ეძლევა. იგი ცდილობს, რომ კარგესადმი თანაგრძნობა და მხარდაჭერა გამოხატოს, რაც დიალოგის მანძილზე შინაგანად არ მზადდება, თუმცა მსახიობის ემოცია გულწრფელია. მეორე ეპიზოდში, როდესაც უცნობი ავადმყოფი ქალი ურეკავს და შველას სთხოვს, ერთმანეთს ხელს უშლის ახალგაზრდა გოჩა კლაძისა და ხანდაზმული გოჩას ერთდროული ჩართვა, რითაც გოჩა კლაძის შეფასებების სრულყოფილად ჩვენება ვერ ხერხდება. მსახიობი ვ. ნოზაძე ცდილობს, აჩვენოს გმირის ლტოლვა ხანდაზმული ქალის მხარდასაჭერად – შინაგან განცდა მისი სატელეფონო დიალოგის საჭიროებისა, ავადმყოფის სულიერად გასამხნეველად. მას უჭირს, მეუღლეს აუხსნას თავისი განცდები, ვინაიდან შიშობს, რომ ვერ გაუგებს. მისთვის მთავარია, საკუთარ თავთან იყოს მართალი, რომ ყველაფერი იღონა, რაცკი შეეძლო. ამიტომაც გოჩას ნელისთან ცეკვის წარმოსახვა, არის მათი სულიერი ერთობისა და ნელის გადარცვლების სიმბოლოც.

ნანა ლეჟავა ნელის სახეში გადმოსცემს მარტოსული ავადმყოფი ქალის დრამას. იგი ცხოვრებამ დალაღა, არც არავინ ზრუნავს მასზე და აღიზიანებს, როდესაც კარგად გახდომის იმედს აძლევს. მსახიობი ნ. ლეჟავა კარგად გადმოსცემს გმირის ამ სულიერ ცვალებადობასა და განსხვავებულ შეგრძნებებს.

რა ურთიერთგაგებაც მყარდება გოჩასა და ნელის შორის, მსგავსი ურთიერთობა არ არის გოჩასა და მის მეუღლე ლილისთან. ქეთევან ქიტიაშვილის გმირი თითქოს ყურადღებიანი მეუღლეა, მაგრამ არ ესმის გოჩასა და ნელის საუბრების, რაზეც თავიდანვე ეჭვიანობს, დასცინის კიდევ მეუღლის თანაგრძნობასა და განცდებს ავადმყოფი ქალის მიმართ. ისინი გაუცხოვებულნი რჩებიან ერთმანეთის მიმართ, რადგან ლილის არ ძალუძს, გაუგოს მეუღლის შეხედულებებს და ვერ თანაუგრძნობს მომაკვდავი ქალის განცდებს.

ლილი მსახიობ ანა ხუროშვილის შესრულებით მშვიდი ხასიათისაა, ნაკლებად ამჟღავნებს ემოციებსა და განცდებს. თითქოს ვერ ამჩნევს ქმრის ცვლილებებს და შესაფერის მომენტს ელოდება, როდესაც გოჩასა და ნელის საუბარს შეესრება. მისთვის მთავარია, გაიგოს გოჩას უყვარს თუ ებრალება მომაკვდავი ქალი, რაც მისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა. ამიტომ შემრიგებელი ტონით ეუბნება: მაპატიე, ალბათ, ძალიან დაგალა ჩემმა მეუღლემ ცნობისმოყვარეობამ... მეც არ შემეძლო სხვანაირად...

გოჩა კლაძის გაუნელებელი ტკივილი მისი დაღუპული შვილი ბაჩააა, რომელთანაც სულიერი დიალოგი აქვს. ვანო დუგლადის ბაჩა გმირულ პათეტიკას მოკლებული ახალგაზრდა, მაგრამ შემართული ხასიათისაა, რომელმაც იცის, რისთვისაც მიდიოდა წინასწარ განწირულ

ომში. თუმცა ბოლოს გულგატეხილი რჩება, ვინაიდან ვერაფერი დაინახა მისი თაობის თავგანწირვა. ამიტომაც უღერს მისი სიტყვები დრამატულად: „ჩემი სიცოცხლე ხომ მე მეკუთვნოდა მაშინვე, როგორც მინდოდა, ისე გავხარჯე. რად უნდა ამას ამდენი მოთქმა და ზარი. იგი შეურაცხყოფილიცაა, რომ რომ მანტიკული ბრძოლის ნაცვლად მისი თანატოლები მოტყუებული დარჩნენ, მაგრამ ღირების შენარჩუნება მისთვის გადამწყვეტი აღმოჩნდა, რომ მწერალი მამის ჩრდილქვეშ არ დარჩენილიყო.“

კარგე გენაძე მსახიობ ნუგზარ ყურაშვილის შესრულებით მიზანწრაფული, ძლიერი პიროვნული თვისებებით აღსავსე ადამიანია.

მსახიობ ვახტანგ ახალაძის შესრულებით კარგე ჯერ შეტევილი იწყებს საუბარს ბავშვის დაბადების მომზობის გაცემასთან დაკავშირებით, მაგრამ მერე ჩაფიქრდება, ხვდება ასე ჯიქურ სანადელს ვერ მიაღწევს და მშვიდად იწყებს თავის ცხოვრების მოყოლას. ტირის კიდევაც შვილისა და შვილიშვილების ხსენებაზე და ძალიან განიცდის მარტოდ დარჩენას. კარგე უფრო სენტიმენტალურია და შექმნილი ვითარებიდან სხვა გამოსავალს ვერ ხედავს. ამიტომაც პირდება მას გოჩა დახმარებას.

გოჩა კლაძის ერთ-ერთი მოგონება თამარ შავყულაშვილის

ამბავთანაა დაკავშირებული. მსახიობი ნაირა გელაძე გადმოსცემს ომში ქმარდაკარგული, 40 წლის მანძილზე მარტოდ მყოფი, მაგრამ მაინც მომლოდინე მოხუც ქალს. მისი განცდები დაკავშირებულია ლევანას დანახვის, გაცნობისა და მხოლოდ სამდღიანი ქორწინების რომანტიკულ განცდასთან, ქმრის ომში წასვლისა და დაღუპვის სინანულთან, მაგრამ იმედთან მოლოდინთან.

თამარ შავყულაშვილი ლევა მახინაშვილის შესრულებით უფრო აქტიური, შინაგანად ძლიერი ქალია, რომელიც იმედინადაა განწყობილი.

სპექტაკლი თემის გარდა მნიშვნელოვანია იმითაც, რომ შედგა თეატრისა და ცნობილ მწერალთან თანამშრომლობა. ბატონი რეზო თავის განცდებს არ გამოხატავს, არავის ახვევს თავს საკუთარ გულსტიკვილს, მაგრამ ნაწარმოებში ამ შინაგან დრამას განზოგადებულად გვიჩვენებს. ეს გახლავთ თეატრში მწერლების მოზიდვისა და თანამედროვე ნაწარმოებების დადგმის კარგი თანხვედრა, რასაც შემდგომი გაღრმავება სჭირდება, რათა თეატრმა უკეთ შეძლოს მომავალ თაობასთან დიალოგის წარმართვა, მისი მისწრაფებების, ინტერესების გამოხატვა და პიროვნული ღირებულებების ჩამოყალიბება.

გუზაზ მებრელიძე

ქართველო, ვცკვიოდეს სამშობლოს იარა!

ქართულ გენს

აღარც ცოტნეა, აღარც თევდორე, აღარც ერეკლე, აღარც ილია, ქართული გენო, იმძლავრე, თორემ ლამის იმედი სულ დაიღია.

როსა სამშობლო დაპარბულია

მაღე მაისივ კარს მოგვადგება, თითქოსდა, უკვე გაზაფხულია, მაგრამ საშველი აღარ გვადგება და გული ისევ დაზაფხულია.

ისევ სხვისია გაღმა ენგური და სამაჩაბლოც მტერთა გულია, რა გაზაფხული, რის გაზაფხული, როცა სამშობლო დაკარგულია!

ქართველო, გახსოვდეს!

ქართველო, გახსოვდეს სიკვდილი კი არა, ანამედ სისოცხლე, ნადი და ნათელი.

ქართველო, გტკიოდეს სამშობლოს იარა, ქართველო, გიყვარდეს მოძმე და ქართველი.

ქართველო, გახსოვდეს, მედროშე შენია, ფაშიზმის ჭინისგან მსოფლიოს მხსნელია.

პეღრეპა

ღმერთო, ჩემს ხალხს ნუ დატოვებ უპატრონოს, ნუ დატოვებ უჭმელ-უსმელს, უეჭიმოს. ნეტა, ვინმემ ნაც-მანდასაც უპატრონოს, ნეტა, ვინმემ „ცნობილ გიჟსაც“ უაქიმოს!

პრისკასი თუ არ მოვა

ღღე მიდის და ღამე მოდის, ერის საქმე არ გამოდის, ერისკაცი თუ არ მოვა, ერის საქმე არ გამოვა.

მეგრის მნახველს, მეგრის მომწრეს ვერაფერი გამოგია, „დამიჭინეს, მკლავი მომჭრეს, რატომ კარგი ავიგია.“

ღღეს ცხოვრება ასე არი, „ზოგის ბაშა ჩხრიალემსო, ზოგს კაკალი ხმელ ფიცარზე არც კი გაუხრიალემსო“. მეგრის მომწრეს, მეგრის მნახველს, წუთისოფლის მჭენა, განა? „თაფლში ურევს მწარე ნაღველს, მტრისას მისი გამოცანა“.

ღღე მიდის და ღამე მოდის, ერის საქმე არ გამოდის, არც გამოვა, არც გამოვა, ერისკაცი თუ არ მოვა!

პენსიონერის გულიწყრობა

„დაგავიწყდათ“ პენსიებზე „წამატება“, შუბლის ძარღვიც გაიწყვიტეთ? ამას ჰქვია ქვეყნის წინსვლა, წარმატება? ენა მაინც ჩაიწყვიტეთ!

ჩვენ მეორე არ გვინდა!

ჩვენ მეორე რუსთაველიც არ გვინდა, არცა ვაჟა, არცა გალაკტიონი, არც საღმეა სხვა, მეორე მთაწმინდა, არც სხვა მტკვარი, არც სხვა კავკასიონი.

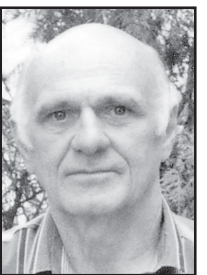
იყო გლოვაც, სისხლის წვიმაც გვაწვიმდა, მაგრამ ფარად გვედგა კავკასიონი, რომ არასდროს არ დაგვეთმო მთაწმინდა, მტკვარი, შოთა, ვაჟა, გალაკტიონი!

არ შეიძლება

მერე რაა, რომ შენ არ გიყვარვარ, მე ხომ მიყვარხარ, ეს მთავარია, მერე რაა, რომ ჩემი არა ხარ, მე ხომ შენი ვარ, ეს მიხარია.

ჩემი სუნთქვა ხარ, ჩემი სულთქმა ხარ, სულ სხვაა შენი ოქროს ხუნდები, არ მეფერები, მაინც მიყვარხარ, რომ მომეღა, მაინც არ შემეძლევს!

გურამ ჭავჭავაძე 23.03.17

© ნინ, საქართველო

© რაგბი ჩვენი თაგაშია!

ფინალში - ზედიზედ მესამედ

საფრანგეთში დასასრულს მიუახლოვდა რაგბი ევროპის 18-წლამდელთა ლიგა ჩემპიონატი, რომელშიც წარმატებით თამაშობს საქართველოს ნაკრები. უმცროსმა „ბორჯღალოსნებმა“ მეოთხედფინალში კანადას სძლიეს, ნახევარფინალში კი იაპონიას დააყრდენეს ფარ-ხმალი და ზედიზედ მესამედ გავიდნენ მსგავსი შეჯიბრების ფინალში.

მატჩი საქართველოს ნაკრების (გიორგი ასათიანი, კონსტანტინე მარჯანიშვილი, დემურ თაფლაძე, ლაშა ლომიძე, ოთარ ძაგნიძე, თედო აბჟანდაძე, საბა ხურცილავა, ლუკა ჭელიძე, სოსო ჭყვიძი, ლუკა აზარიაშვილი, ლუკა გელაშვილი, საბა ჯღარკავა, რატი ჟორჟოლიანი, ბექა ყორიალი, გიგი ლეშკაშვილი, გიორგი ასალაძე, ვანო პარკაძე, გია ხარაიშვილი, ნიკა ნივინიაძე, კობა კოლოტაური, მიხეილ ალანია, რევაზ ხარაიშვილი, ლევან ნარიშანიძე, ირაკლი სიმსივე, იოანე იაშალაშვილი, გოჩა ჩანადირი, მთავარი

მწვრთნელი დავით ჩაველი) იერიშებით დაიწყო. ჩვენმა ბიჭებმა, ფაქტობრივად, ყველა კომპონენტში დაჯანსაღებულ მეტოქე, ამ შეხვედრაში ქართველებმა ექვსი ლელო გაიტანეს, საიდანაც ორი გიგი ლეშკაშვილის, ხოლო თითო ოთარ ძაგნიძის, კონსტანტინე მარჯანიშვილის, საბა ხურცილავას და ლევან ნარიშანიძის ანგარიშზეა. თედო აბჟანდაძემ ერთი საჯარიმო და ერთი გარდასახვა გაიტანა, გიორგი ასათიანმა კი ერთი ზუსტი საჯარიმო დარტყმა და ორი გარდასახვა მიიტვალა. საბოლოოდ საქართველოს ნაკრებმა იაპონიის გუნდი 42:17 (15:3) დაამარცხა და 15 აპრილს ფინალში საფრანგეთს დაუპირისპირდება. ამ უკანასკნელმა ნახევარფინალში პორტუგალია დაჯანსაღებულა - 47:0. ბრინჯაოს მედლებისთვის იაპონია და პორტუგალია იბრძოლებენ.

ლევან ცინცაძე

© ჩაგვირთა ლიგა

ბომბები - გერმანიაში, მხი - იტალიაში

სამშაბათი საღამო დორტმუნდში განხორციელებულმა ტერორისტულმა აქტმა დაჩრდილო, - იუნყებოდნენ მთელი ლამის განმავლობაში საინფორმაციო საშუალებები. მართლაც, ძნელია „ბორუსიას“ ავტობუსის სიახლოვეს აფეთქებულმა ერთ-ბაშად სამმა (!) თვითნაკეთმა ბომბმა და ხელში მასპინძელთა ესპანელ მცველ მარკ ბარტრას დაჭრის ფაქტმა გულგრილი დატოვოს ვინმე, მაგრამ, რამდენადაც შესაძლებელი იყო, იტალიაში დადგომულმა საფეხბურთო სპექტაკლმა გულშემატივრებს ხასიათი მაქსიმალურად გამოუკეთა. „იუვენტუსი“ - „ბარსელონა“ 3:0 (პირველი ტაიმი 2:0) გოლები: დიბალა (2), კიელინი. აქამდე ამ მეტოქეობა შორის გამართულ შეხვედრაში კატალონიელებს მცირე უპირატესობა უპოვებდათ: 3 - გამარჯვება, 2 - ფრე და 2 - მარცხი. „ბებერ ქალბატონს“ რევანშზე ზრუნვაც მართებდა შარშანინდელ ფინალში განხილვის გამო - 1:3.

გასათვალისწინებელია აპენინელთა ლეგენდარული მეკარის ჯანლუიჯი ბუფონისა და მის პარტნიორ მცველთა შესანიშნავი თამაშის ფაქტორიც - კერძოდ, „ჯიჯის“, რომელსაც თამაშებდავი კარიერის განმავლობაში ყველაზე პრესტიჟული ევროტურნირი ჯერჯერობით ერთხელაც არ მოუგია, მიმდინარე გათამაშებაში, ჯგუფური რაუნდის ჩათვლით, მხოლოდ ორი გოლი აქვს გაშვებული, თანაც, მისთვის აქამდე არასდროს გაუტანია ბურთი ადამიან-გოლ მესის. დაგვეთანხმებით, საამაყო მონაგარია.

თვითმატჩმა დაადასტურა, რომ მასიმილიანო ალევარის მიერ შეკრული

ტურინული ანსამბლი საფუძვლიანად ითვლება წლევანდელი ტურნირის ერთ-ერთ უმთავრეს ფავორიტად. მეტიც, „სერია-ა“-ს უკონკურენტო ლიდერი ისეთი სრულფასოვანი შემსრულებლებით გამოირჩევა, ძალაუნებურად ამავე კლუბის შეუდარებელ - გასული საუკუნის 80-იანი წლების თაობას გაგახსენებს კაცს, როცა ზოლიანი მაისურებით ძოფი, შირეა, კაბრინი, ტარდელი, პლატინი, როსი, ბეტეგა და ბონეკი ბრწყინავდნენ.

დაბოლოს, იმ კითხვის შესახებ, ინტენსიურად რომ გაისმის საფინალო სასტენის შემდეგ: რამდენად შესწევთ ლუის ერიკეს შეგირდებს მორიგი სასწაულის მოხდენის უნარი. თეორიულად, რასაკვირველია, გამორიცხული არაფერია, მაგრამ, ხომ იცით, ერთი რაღაცა ორჯერ არ ყვავდება. თუმცა, ვინ იცის... **გიორგი შოთაძე**

© დაე, ილაპარაკონ...

ჩვენი ჩასაფრებულებსა და ბოლომთ მოქილიკეებს რა გამოლევთ. რა ამბავი ატენს, იტალიამ სამადლოდ გაგვართია ფუტსალში ევროპის 2018 წლის ჩემპიონატის პლეი-ოფსიო - დორბლებს ყრიან ზოგ-ზოგიერთები.

ერთი შეხედვით, „რკინის ლოგიკით“ მსჯელობენ ისინი - საშინაო ელიტრუნდი ხომ მოუგებლად დავასრულეთ,

© წყალბურთი

ქართველებმა ლიგა ღირსეული მარცხით დაასრულეს

მსოფლიო ლიგა, „ოლიმპიკის“ აუზი. საქართველო-იტალია 12:13 (2:2, 4:4, 4:4, 2:3)

საქართველო: ირაკლი რაზმაძე, ბექა ქავთარაძე, დამირ ცრეპულია (2), რევაზ იმნაიშვილი, ანდრია ბითაძე (2), მარკო ელანა (3), გიორგი ხვედელიანი, მიხეილ ბალათურია (2), ზურაბ რურუა (3), კონსტანტინე გეგელაშვილი, ნიკა შუშიაშვილი, გიორგი ნულუკიანი, ბექა კაპანაძე, მთავარი მწვრთნელი იოვან პოპოვიჩი, მწვრთნელი ვლადიმერ ისელიძე.

იტალია: ჯანმარკო ნიკოსია, ფრანჩესკო დი ფულივი (2), ჯაკოპო ალფინი (1), ანდრეა ფონდელი (2), ედუარდო დი სომა, ვინჩენცო დოლჩე, ალესანდრო ველოტო (1), ვინჩენცო რენზუტო (2), ედუარდო მანცი (4), ლორენცო ბრუნი (1), ტომაზო ბუსილაჩი, ფრანჩესკო დე მიქელისი, მთავარი მწვრთნელი ალესანდრო კამპანია, მწვრთნელი ამადეო პომილიო.

საქართველოს წყალბურთელ ვაჟთა ნაკრებმა მსოფლიო ლიგის ევროპულ ჯგუფში მეორედ იასპარეზა. 2016-2017 წლების გათამაშებაში ჩვენმა გუნდმა C ჯგუფში იტალიასა და რუსეთთან ერთად ორწრიან ტურნირში ითამაშა და ბოლო ტურში სამგზის ოლიმპიურ ჩემპიონ

იტალიას უმასპინძლა. ეს შეხვედრა „ოლიმპიკის“ აუზში გაიმართა. პირველი მატჩი რომში აპენინელთა გამარჯვებით დასრულდა - 14:5. ამჯერად მასპინძლები სარეგულაციო იყვნენ განწყობილი, მით უმეტეს, რომ სტუმართა გუნდში ახლა თაობათა ცვლა მიდის და ბევრი ახალგაზრდა ცდიდა ძალებს. მეორე ნუთზე ანგარიში რომის „ვის ნოვაში“ მოთამაშე ბითაძემ გახსნა, მაგრამ სტუმრებმა მალევე აღადგინეს ნონასწორობა. მერე ელანამ (ისიც იტალიის სერია A-ში გამოდის - „სპორტმენჯემენტის“ ღირსებას იცავს) დაანინაურა საქართველოს ნაკრები, მაგრამ პირველი რვანუთიანი მონაკვეთის ბოლომდე ფონდელიმ მეორე ბურთი გაიტანა რაზმაძის კარში. მეორე-მესამე პერიოდებში თანაბარ ბრძოლაში გაილა - ხან ერთი გუნდი იყო წინ, ხან - მეორე. ბოლო პერიოდის მე-4 ნუთზე სტუმრები ორი ბურთით დანინაურდნენ - 13:11. დარჩენილ დროში ქართველებმა მხოლოდ ერთი გოლი გაიტანეს და ჯგუფში ზედიზედ მეოთხე მატჩი დათმეს - 12:13. **ლაზა დიდი**

© კალათბურთი

დასავლეთში პლეი-ოფის გუნდები დაწყვილდნენ

შუშინ გამთენიისას ნაციონალური საკალათბურთო ასოციაციის ხუთი შეხვედრა გაიმართა.

რასელ უესტბრუკის გარეშე მოასპარეზე „ოკლაჰომა“ გასვლაზე „მინესოტა“ 100:98 დაამარცხა. რასელმა მიმდინარე სეზონში შეხვედრა პირველად გამოტოვა. გავრცელებული ინფორმაციით, მან უბრალოდ დასვენება ამჯობინა. ოლადიპომ

მატჩის დასრულებამდე 3 სათით ადრე ორტულიანი ჩააგდო და გუნდს გამარჯვება მოუტანა. „ოკლაჰომა“ უესტბრუკის არყოფნაში გუნდური კალათბურთი ითამაშა და ექვს კალათბურთელს 10 და მეტი ქულა უპოვნდა. მათ შორის ყველაზე მეტი - 20 ქულა ოლადიპოს ანგარიშზეა.

დასავლეთ კონფერენციაში პლეი-ოფის წყვილები ცნობილია. ზაზა ფაჩუ-

ლიას „გოლდენ სტიტი“ „პორტლენდს“ შეხვედრა, „სან ანტონიო“ „მემფისს“ დაუპირისპირდება, „ჰიუსტონი“ - „ოკლაჰომას“, „კლივერსი“ - „იუტა ჯაზს“.

ალმოსავლეთ კონფერენციაში ორი საპლეიოფო წყვილია ცნობილი, ორიც სვალ გაირკვევა. „ტორონტო“ - მილუოკი“ და „ვაშინგტონი“ - „ატლანტა“.

მიტალი ჯაჯარიძე

გზადაგზა ნაკოვნი სურათები

გაზაფხული ავტოზუსი

ავტომობილის იგოეთთან ჩერდება. წინა კარიდან ქალ-ვაჟი ამოდის. „აბა, უკან, უკან ჩაინი-თ!“... ბრძანებს მძღოლი და ისინიც – ანითლ-ბულინი, ჯინსებში კოსტად გამოკვართულინი – უხმოდ ემორჩილებიან ბრძანებას. გოგონას მინდვრის ყვავილების ფერადი თაიგული მკერდში ჩაუხუტებია და ნება-ნება ყნოსავს, ახედავს ვაჟს, გაუღიმებს, სასოებით მიაყრდნობს მკერდზე თავს და ასე დგანან – გატრუნულნი. ვაჟი უკოც-ნის თემებს, ლავნებს – ვითომ მალულად, ვითომ დაფარულად – მაინც ყველა ხედავს... გაზაფხულის სურნელი დგას ავტოზუსში, საცაა მცხეთაში შევალთ...

მებროს ვაპონში...

– დავძლი, ქალო, ერთი წუთით ჩანთა, ტყე-მალზე შევევტყე... მოვიხედე და სადღაა ჩან-თა... ნაყიდები, ყველაფერი ნაულია ვილაცას!... არ შეარგოს ღმერთმა!... ორი კილო ხენდრო ვუყვიდე ბავშვებს სიმწრით!...
– ევეე... რა გიკვირს, საია... ადამიანობა რომ დავკარგეთ, ახლა მიხვდი?! დაიმშა ხალხი და ყველაფერს კადრულობს... ნუ მანვები კაცო... ცოტა თავი შეიკავე!
– განვები, თორემ, დიდი სახარბიელო ვინ-მე ხარ! მე სხვა მანვება! ვერ ხედავ, „შპროტე-ბივით“ რომ ვართ ჩანყობილი ვაგონში!
– კარგი, რა!..

დამოუკიდებლობის დღე

– გაიარა, გაიარა!.. დამოუკიდებლად გაიარა! – თვალბანთებული შემოდის ოთახში იამზე, მკერ-დში ციცქნა ვაჟიშვილი ჩაუკრავს, თვალებს უკოც-ნის: „გენაცვალოს დედა!.. გენაცვალოს დედა!“
– სად გაიარა, სად!.. – აღტაცებას ვერ ფარავს ჩვენი ძმაცაცი, ოჯახის უფროსი, რომელმაც ახლახან განსხვავებული სასმისით შეგვასვა 26 მაისის საღმრთო დღე.
– თავის ოთახში იატაკზე დამჯდარი დავტო-ვე სათამაშოებთან, შევიხედე ახლა და კედელ-კედელ დადიოდა... რომ დამინახა ხელბეგამოშ-ვერილი წამოვიდა ჩემსკენ!
– აბა, ჩამოსვი... გამოუშვი... მოდი, ნიკა, მო-დი!.. ბაბუ გენაცვალოს!..
ნიკა ჯერ ეშმაკური ღიმილით გვათვალიე-

რებს მაგიდის წვერებს, მერე რამდენიმე გაუბე-დავ ნაბიჯს დგამს, წონასწორობას ძლივს იცავს და ბაბუამისს მუხლებზე ეხუტება.

– ყოჩაღ, ბაბუ, ყოჩაღ!.. მოდით, ძმებო, ნიკას დამოუკიდებელ ნაბიჯებს გაუმარჯოს, ია-ვარ-დი ჰვენოდეს გზა-სავალზე!.. ხომ ნახეთ, საქარ-თველოს დამოუკიდებლობის დღეს დამოუკი-დებლად გაიარა ჩემმა შვილიშვილმა!.. სვამს ჩვე-ნი თამადა და თან ოქროსფერ კულულებზე ევე-რება შვილიშვილს.

„რა იქნება - ეს ქვეყანა ერთიანად გაახარო!“

ბი, უბედურება დღევანდელი საქართველოსი: შემოჭრიამულდენ, შემოცქრიამულდენ მეტროს ვაგონში ცეროდენა გოგო-ბიჭები – საზეიმოდ დავარცხნილ-გაკოცხავებულნი, ახალ სასკოლო ფორმებში თავმომნონედ გამომზირალნი.

კისკისებენ, ხმაურობენ, იკლებენ იქაურობას სკოლაში გატარებული პირველი დღის შთაბეჭ-დილებებს უზიარებენ ერთმანეთს...

...მეორე მხრიდან მათი ტოლ-სწორი ორი ბი-ჭუნა მოძვრება ხალხში. ისინი ხელგაშვერილ-ნი მონყალებას ითხოვენ, ხან ერთ მგზავრს მი-აპყრობენ მავედრებელ მზერას, ხან – მეორეს. ზოგი ჯიბეს იჩხრეკს, ზოგი უხერხულად იშ-მუშნება, ზოგიც „ტექნიკურად“ ერიდება პატარა მათხოვრებს და თავის გასაჭირზე ფიქრობს...

საბა

ახალბაზრდა ქალს მუხლებზე უზის ორი-ოდე წლის ოქროსფერთმიანი ბუთხუზა ბიჭი და დროდადრო ტუჩებით ყურისძირში ეფერება. გვერდით მამაკაცი გატრუნულია. იგი, ეტყობა, შეზარხოშებულია და ცდილობს, არ შეიმჩნიოს – ხანდახან ბიჭს გადახედავს და თვალს ჩაუკ-რავს – ნურას უკაცრავად: ბიჭუნა გაბუსული ზის და შიგადშიც მონყალებდ თუ შეაჩერდება შეზარხოშებულს.

– თქვენია? – კითხულობს კაცი.
– დიახ.
– ღმერთმა გაგიზარდოთ... რამდენი გყავთ?!
– ჯერჯერობით, ეს, – მორცხვად ელიმება ქალს.

– რა ჰქვია?..
– საბა.

მამაკაცს სიხარული და გაკვირვება ერთად უთამაშებს სახეზე.

– ყოჩაღ... ვინ მოინდომა ამ სახელის დარქ-მევა?!
– მეუღლემ.

– შენს კარგ მეუღლეს გადაეცი, გაზაფხულზე სულხან-საბა ორბელიანის სამშობლო – ტანძია მოატაროს პატარა საბას. იცით, რა ლამაზია გა-ზაფხულზე ტანძია?! ერთი, თუ ძმა ხარ, მანდ შე-აჩერე, მგონი, გავცდით კიდეც ჩემს კორპუსს! – მძღოლს მიმართავს კაცი, მერე დედაშვილს ეშ-შვიდობება, საბას მგზავრობისა და გაცნობის ფული გადახდილიაო, უბარებს დედას, მოფე-რებით, ნაზად ჩქმეტს ლოყაზე ბიჭს, გაისად ამ დროს, სულხანთან ერთად შემხვედროდია, და მიკროავტობუსიდან კმაცოფილი ჩადის.

ვილან მარდალიევილი

თინათინ კანკავა და ანზორ ბაბუხაძია ოჯახით უთა-ნაგრძნობენ გუჩა, მარიკა და თეონა დათუნაიშვილებს მე-ულლისა და დედის, უსათნოესი ქალბატონის

ლუიზა

ინსპირველი-დათუნაიშვილის

გარდაცვალების გამო.

თემურ ჯორბენაძე ოჯ-ახით ღრმა მწუხარებით იუ-წყება, რომ გარდაიცვალა პროფესორი

კონსტანტინე

ჭიჭინაძე

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ივანე ჯავახიშვილის სა-ხელობის თბილისის სახელ-მწიფო უნივერსიტეტის მე-დიცინის ფაკულტეტის პა-თოლოგიის დეპარტამენტის თანამშრომლები ღრმა მწუ-ხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა პროფესორი

კონსტანტინე

ჭიჭინაძე

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

უბედური შემთხვევა ჭიათურაში

სამთო გამამ-დიდრებელ კომბი-ნატიში მუშა კიბიდან ჩამოვარდა და დაი-ლუბა. მომხდარზე გამ-ოძიება სსკ-ის 240-ე მუხლით დაიწყო, რაც სამთო, სამშე-ნებლო ან სხვა სამუ-შაოს წარმოებისას უსაფრთხოების ნო-რმების დარღვევას ითვალისწინებს.

სანთელი

ვიგონებთ ბივი ბარიაშვილს

მუვიდობით, კომისარო!

მთელმა საქართველომ იცის, რომ ბატონი ბივი ბარიაშვილს-ვილი იყო განუმეორებელი და ჭეშმარიტი სახალხო ხელოვნების ქურუმი. ამ წერილში ჩვენ მის დამსახურებებს ერისა და ხალხის წინაშე არ ჩამოვთვლით.

ბატონი გივი ორი ათეული წელია, საქართველოს ნარდის ასოციაციის საპატიო პრეზიდენტი და როგორც ქალაქის, ასევე რესპუბლიკური ტურნირების მუდმივი კომისარი გახლდათ.

მისი თაოსნობით ჩატარებულ შეჯიბრებებზე მუდმივად ნახავდით ხალხმრავლობას, მუდამ სიამოვნებას გგვრის მას-თან ნარდის თემაზე კურიოზული შემთხვევების გახსენება, სა-მასხვრო ფოტოების გადაღება.

აქ წარმოდგენილ ფოტოზე ასახულია 2016 წლის თბილი-სობის დღესასწაულზე გივი ბერიკაშვილის პაექრობა.

ნარდი ხალხისთვის საყვარელი სპორტია, იგი მიეკუთვნე-ბა საქართველოს არაოლიმპიური სპორტის სახეობათა კო-მიტეტს.

ბატონი გივის გარდაცვალება როგორც ქართველი სა-ლხისთვის, ასევე ჩვენთვის დიდი დანაკლისია.

ამიტომ არაოლიმპიური სპორტის სახეობათა ოლიმპიუ-რი კომიტეტისა და საქართველოს ნარდის ასოციაციის ხელ-მძღვანელობის მიერ გადაწყდა, ბატონი გივის უკვდავსაყო-ფად საქართველოსა და თბილისის სპორტის კალენდარში ად-გილი დაიდოს მისი სახელობის ტურნირმა. ყოველწლიურად ტურნირი 15 მაისს ჩატარდება ბ-ნი გივის დაბადების დღეს.

ჯვამლიტ სუსაშვილი,

საქართველოს არაოლიმპიური

კომიტეტის პრეზიდენტი;

თაიშურაზ შურციკიძე,

საქართველოს ნარდის ასოციაციის პრეზიდენტი.

სასცენო მოღვაწეობა სოხუმიდან დაიწყო...

83 წლის ასაკში გარდაიცვალა ქართული კინოსა და თეატ-რის ვარსკვლავი ბივი ბარიაშვილი, მარადისობას, ზეციურ საქართველოს შეუერთდა კიდეც ერთი ღირსეული ხელოვანი, ყველა თაობის საყვარელი მსახიობი.

კინოსა და თეატრში გამორჩეული ნიჭითა და შემოქმედე-ბითი მრავალფეროვნებით შესრულებული რამდენიმე ათეუ-ლი როლისთვის გივი ბერიკაშვილს მიღებული ჰქონდა არა-ერთი სახელმწიფო პრემია. იგი იყო საქართველოს დამსახურე-ბული არტისტი, საქართველოს სახალხო არტისტი, კოტე მარ-ჯანიშვილის სახელობის პრემიის ლაურეატი, იპოლიტე ხვი-ჩიას სახელობის პრემიის ლაურეატი.

გივი ბერიკაშვილის შემოქმედებითი ბიოგრაფია 1956 წელს, საქართველოს სახელმწიფო თეატრალური ინსტიტუტის სამ-სახიობო ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ, ს. ჭანბას სახელობის სოხუმის დრამატული თეატრის სცენაზე დაიწყო. აქ განასახიერა მან თავისი პირველი როლები, რითიც მნიშვნე-ლოვანი წვლილი შეიტანა სოხუმის თეატრის განვითარებაში. ყოველთვის დიდი სიყვარულითა და სითბოთი იხსენებდა იქ გატარებულ წლებს, დევნილებთან ერთად ოცნებობდა აფხაზე-თის დაბრუნებაზე...

გივი ბერიკაშვილის გარდაცვალება დიდი დანაკლისია ქარ-თული თეატრისთვის, ქართული კინოსთვის, მისი შემოქმედე-ბის გულშემატკივართათვის, მთელი საქართველოსთვის.

უფალმა სასუფეველი დაუმკვიდროს.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის

მთავრობა, აფხაზეთის ავტონომიური

რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო.

საქართველოს თეატრალური საზოგადოება ღრმა მწუ-ხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ქართველი ხალხის საყ-ვარელი მსახიობი, საქართველოს სახალხო არტისტი, თეატრი-სა და კინოს გამორჩენილი მოღვაწე

ბივი ბარიაშვილი

და ღრმა მწუხარებას უცხადებს დაუვიწყრელი შემოქმე-დის ოჯახს.

კულოსკატი!

დღეს, 13 აპრილს, 65 წელი შეუსრულდა ცნობილ ეკონომისტს, საყოფაცხოვრებო დარგის დამსახურებულ მუშაკს, შესანიშნავი ქართული ოჯახის თავკაცს, სამეგობროს ღირსეულ წევრს, პატიოსნებით, ვაჟკაცობით, მოყვასის სიყვარულით გამორჩეულ ძმასა და მეგობარს **ვახტანგ შალვას ძე ჯონსაძეს**.

ვულოცავთ ამ შესანიშნავ თარიღს და ვუერთდებით მიმლოცველ მეგობართა და ახლობელთა დიდ არმიას.

ბადრი ბარკაღანი, გელა ეპიზიბა ოჯახებით

პური ქრონიკულ დაღლილობას იწვევს

ცნობილი ამერიკელი კარდიოლოგი უილიამ დევისი ამტკიცებს, რომ თანამედროვე პურ-ფუნთუშეული ადამიანებში ქრონიკულ დაღლილობას და გონებრივ ჩამორჩენას იწვევს.

სპეციალისტის აზრით, დაღლილობის გამომწვევი გენმოდიფიცირებული ცილაა, რომელსაც ხორბლის სხვადასხვა სახეობა შეიცავს. ის ასევე ახდენს ჭარბი წონის პროვოცირებასაც. დევისის თქმით, თანამედროვე ხორბლის სახეობები სრულიად განსხვავდება 50 წლის წინანდელი მარცვლეულისგან. მიწვევით, ხორბლის შემადგენლობაში შედის გლიადინის ცილა, რომელიც ტვინზე ზემოქმედებს და მაღას აღვიძებს. შედეგად ადამიანი მეტ კალორიას იღებს, ვიდრე სჭირდება და წონაში იმატებს.

დევისის აზრით, უმჯობესია, პურ-ფუნთუშეულის მოხმარება მნიშვნელოვნად შევზღუდოთ, ან რაციონიდან საერთოდ ამოვიღოთ.

ინტერნეტიდან

ავსტრიელი ლამაზმანი - რონალდუს მკლავებში?

მვრუპაში ხმა გაგარდა, პორტუგალიელმა კრიშტიანუ რონალდუმ, როგორც იქნა, გულის სწორს მიაგნო და ახლა ის დროა, მასზე მონადირე ქალებმა „სმლები“ ქარქაშებში ჩააგონ და მუხთაილი წუთისოფლის მიერ მიძღვნილ უიღბლობასა და კაუშანს შეეგუონო.

ბევრი კი იძახის, ეს ამბავიც მორიგი ჭორია და კრიშტიანუ კვლავ ქორბუდა ირემივით მართოსული დაიარებო, მაგრამ რონალდუს ბედს ისეთ კოხტა და ამალევებელ ასულთან აკავშირებენ, რომ ადამიანს ძალაუნებურად და ნამეტნავად გინდება, ეს ამბავი ჭეშმარიტება იყოს.

როგორც ვეროპის ბულვარული მედია გვამცნობს, პორტუგალიელი მეგობლის რჩეული ახალგაზრდა ავსტრიელი მოდელი ლივ ლიტეკია, რომელიც ესპანეთში მოღვაწეობს და თავის საქმეში საკმაოდ წარმატებულიცაა. აქამდე კრიშტიანუს სულ შავგვრემანი ქალები იზიდავდა და ვითომ გემოვნება ასე მკვეთრად შეეცვალა? მოდი და იტყვი ახლა თავი...

როსტომ რაჭველიშვილი

ლონდონში უილოპო ავტობუსმა დაიწყო მუშაობა

ბრიტანეთის სატრანსპორტო ლაბორატორიამ ლონდონში უილოპო საზოგადოებრივი ტრანსპორტის გამოცდა დაიწყო.

3 კვირის განმავლობაში ავტობუსი მგზავრებს გრინვიჩის რაიონის მარშრუტზე მოემსახურება.

ექსპერიმენტულ სატრანსპორტო საშუალებას Harry უნოდეს და მას ერთდროულად 4 მგზავრის გადაყვანა შეუძლია.

Harry კურსირებს მთლიანად ავტონომიურ რეჟიმში ახდენს.

ჯორჯ ქლუნმა მეოცეულები დასასვენებლად გაამგზავრა

პოლიცეის ვარსკვლავ ჯორჯ ქლუნს და მის მეუღლეს თავიანთ რეზიდენციაში რემონტი აქვთ და, როგორც ჩანს, მეზობლები ძალიან შეაწუხეს.

ჭუჭყი, მტვერი, ხმაური, სატვირთო მანქანებისა და ტრაქტორების გამუდმებული მისვლა-მოსვლა, აუტანელი გახდა მათთვის. ამიტომ ქლუნებმა, მეზობელი წყვილი თავდაპირველად ფეშენებელურ სასტუმროში გადაიყვანეს. ახლა კი კუნძულ კორფუზე მილიონ დოლარად ღირებული ვილა უქირავებს და დასასვენებლად გაუშვებს, კომპენსაციის მიზნით კი 56-ათასი დოლარი გადაუხადებს.

ქლუნებმა რემონტი 2015 წელს დაიწყეს. რეზიდენციაში კეთდება კინოთეატრი, ჩოგბურთის კორტი, საცურაო აუზი, მიწისქვეშა სარწყავი არხები.

როგორც ჩანს, მეზობლებს კიდევ დიდხანს მოუწევთ დასვენება.

ელისაბედ მეორის სხნია სპილო

ბრიტანეთის დედოფალმა ელისაბედ მეორემ და მისმა მეუღლემ – ედინბურგის ჰერცოგმა ახლადგახსნილი სპილოების ზოობარკი მონახულეს. ვიზიტის დროს დედოფალს 8 თვის, ინდოეთიდან ჩამოყვანილი სპილო გააცნეს, რომელსაც მონარქის საბავტივებულად მისი სახელი დაარქვეს.

პატარა სპილო 2016 წელს ჩამოიყვანეს, დედოფლის 90 წლის იუბილის პატივსაცემად.

დღეს ზოობარკში 9 აზიური სპილო ბინადრობს. მათზე ლონდონის ზოოლოგიური საზოგადოება ზრუნავს. დედოფალი ამ ზოობარკის დიდი მფარველი და დამხმარეა.

კასპის ჟურნალმა „FHM“ 2017 წლის სექსუალური ქალი დაასახელა

31 წლის მსახიობი ჟაკლინ ფერნანდესი მამაკაცების ჟურნალმა „FHM“-მა ყველაზე სექსუალურ ქალად დაასახელა.

ლამაზმანი 1985 წელს მანამაში (ბაჰრეინი) დაიბადა. მისი მამა შრი-ლანკელია, დედა კი მალაიზიელი. თუმცა მშობლებთან ერთად ინდოეთში ცხოვრობდა.

იგი 14 წლიდან მონაწილეობდა სხვადასხვა შოუებში, შემდეგ კი შრი-ლანკაში გადავიდა საცხოვრებლად, სადაც ეროვნული სილამაზის კონკურსის გამარჯვებული გახდა. ამის შემდეგ ლამაზმანმა წარმატებული სამოდელიო კარიერა შეიქმნა. შეისწავლა ესპანური, ფრანგული და არაბული ენები.

შემდეგ ისევ ინდოეთში დაბრუნდა და ცნობილი მსახიობიც გახდა. 2014 წელს ინდოეთში „წლის ქალის“ ნოდება მიენიჭა. ის აქტიურად იცავს ცხოველთა უფლებებს და ეწევა ქველმოქმედებას.

მომზადდა რუსუდან ქობულაძემ

საქართველოს რესპუბლიკა

SAKARTVELOS REPUBLIKA

სულხან-საბას ძე №3

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ქობულაძე
293-13-34
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიაშვილი
599 53-76-16;

ალექს
ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:

შპს „თანადგომმა“-ს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“

ტ: 599 79-76-79

შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება გამომცემლობა „ქოლოში“

რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაქ)070.4(479.22)
ს-323

ISSN 2233-3851

ავტორთა საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ უენი გაზეთია, აუსილებლად წაიკითხე!

საქ	რედაქციის მისამართი:
	პუშკინის ქუჩა, 100
	ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79
	ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge
	ავტორთა საყურადღებოდ!
	რედაქციის მისამართი: ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79

რედაქციის მისამართი:	ავტორთა საყურადღებოდ!
პუშკინის ქუჩა, 100	პუშკინის ქუჩა, 100
ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79	ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge	ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge
ავტორთა საყურადღებოდ!	ავტორთა საყურადღებოდ!
რედაქციის მისამართი: ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79	რედაქციის მისამართი: ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79

რედაქციის მისამართი:	ავტორთა საყურადღებოდ!
პუშკინის ქუჩა, 100	პუშკინის ქუჩა, 100
ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79	ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge	ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge
ავტორთა საყურადღებოდ!	ავტორთა საყურადღებოდ!
რედაქციის მისამართი: ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79	რედაქციის მისამართი: ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79